

Zpráva o životním prostředí v Karlovarském kraji

Obsah

Data a jejich dostupnost.....	3
Souhrnné hodnocení trendů a stavu	4
1 Charakteristika kraje.....	5
2 Ovzduší	7
2.1 Emisní situace	7
2.2 Kvalita ovzduší	9
3 Voda	11
3.1 Jakost vody	11
3.2 Vodní hospodářství.....	13
4 Příroda a krajina	15
4.1 Využití území	15
4.2 Ochrana území a krajiny	17
4.3 Natura 2000.....	18
5 Lesy.....	19
5.1 Druhová a věková skladba lesů	19
5.2 Těžba dřeva	21
6 Zemědělství.....	23
6.1 Ekologické zemědělství.....	23
7 Průmysl a energetika	24
7.1 Těžba nerostných surovin.....	24
7.2 Průmysl	26
7.3 Spotřeba elektrické energie	28
7.4 Vytápění domácností.....	29
8 Doprava	31
8.1 Emise z dopravy.....	31
8.2 Hluková zátěž obyvatelstva	33
9 Odpady	35
9.1 Produkce odpadů.....	35
10 Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí.....	37
Metodika hodnocení trendů a stavu	40
Seznam zkratek.....	42

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou počínaje rokem 2015 (tedy počínaje zprávami o životním prostředí v krajích ČR za rok 2014) každoročně zpracovávány na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR se zabývají charakteristikou stavu a vývoje životního prostředí v jednotlivých krajích ČR, jejich aktuálními problémy, aktivitami a projekty ke zlepšení životního prostředí v kraji. Představují významný podklad informací pro politické činitele, odborné pracovníky státní a veřejné správy, i pro širokou veřejnost na národní a regionální úrovni.

Zpracováním těchto zpráv je pověřena Česká informační agentura životního prostředí. Zprávy jsou zveřejněny v elektronické podobě (<http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>).

Data a jejich dostupnost

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou zpracovány na základě rezortních a mimorezortních dat dostupných pro daný rok hodnocení.

Vzhledem k systému získávání a zpracování dat nejsou některá data pro indikátory dostupná v době uzávěrky těchto zpráv.

Využití území bylo vyhodnoceno dle souhrnných dat katastru nemovitostí, veřejného registru půdy LPIS a databáze CORINE Land Cover vytvořené pomocí metod dálkového průzkumu Země. Metodika pořizování dat z těchto tří zdrojů se liší, a proto výsledky nejsou zcela srovnatelné, dohromady ovšem poskytují komplexní a navzájem se doplňující informaci. Katastr nemovitostí představuje evidenční stav parcel, veřejný registr půdy LPIS stav zemědělské půdy, na kterou jsou žádány dotace, a databáze CORINE Land Cover představuje krajinný pokryv, avšak s tím omezením, že minimální velikost mapovací jednotky 25 ha může v důsledku generalizace poněkud zkreslit podíly jednotlivých kategorií.

Průmysl – IPPC – Zařízení, která spadají do režimu IPPC (integrovaná prevence a omezování znečištění, z angl. Integrated Pollution Prevention and Control), jsou velké průmyslové a zemědělské podniky, výrobci potravin a krmiv, provozovatelé skládek, spaloven atd., které jsou definovány v příloze č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Pro provoz těchto zařízení je nutné integrované povolení. Integrované povolení je rozhodnutí, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení. Vydává se namísto rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí a ochrany veřejného zdraví a v oblasti zemědělství, pokud to tyto předpisy umožňují. Integrované povolení reagují na aktuální situaci v zařízeních, proto při změně technologie či právních předpisů dochází k přezkoumání a případné změně integrovaného povolení. Data týkající se IPPC v těchto zprávách jsou aktuální k 31. 12. 2020.

Ovzduší – Emise – Data za rok 2020 jsou pouze předběžná vzhledem k metodice sběru dat a jejich vykazování.

Hluková zátěž obyvatelstva – Data k hlukové zátěži byla pořízena v rámci 3. kola strategického hlukového mapování, které se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, kdy je ČR jako členský stát EU povinna pořizovat strategické hlukové mapy a navazující akční plány. Strategické hlukové mapy se pořizují v pravidelných pětiletých cyklech nebo i dříve, dojde-li k podstatnému vývoji hlukové situace v posuzovaném území, data 3. kola strategického hlukového mapování odpovídají hlukové situaci v roce 2017. Strategické hlukové mapy se pořizují pro hluk v okolí stanovených hlavních silničních komunikací, hlavních železničních tratí, hlavních letišť a v aglomeracích s počtem obyvatel nad 100 tisíc. Podrobné výsledky 3. kola strategického hlukového mapování jsou dostupné v interaktivní mapové aplikaci na stránkách <https://geoportal.mzcr.cz/SHM2017/>.

Odpady – Zdrojem dat je Informační systém odpadového hospodářství MŽP (ISOH). Zpracovatelem dat je CENIA. Pro výpočet indikátorů na obyvatele byl použit střední stav obyvatelstva ČR dle ČSÚ.

Souhrnné hodnocení trendů a stavu

Tematický celek / Indikátor	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Ovzduší				
Emisní situace	↘	↘	↘	✓
Kvalita ovzduší	↗	→	→	~
Voda				
Jakost vody	↗	→	→	~
Vodní hospodářství*	↗	↗	→	✓
<i>Připojení obyvatel na vodohospodářskou infrastrukturu</i>	↗	→	→	~
<i>Spotřeba vody z veřejného vodovodu</i>	↘	→	→	~
Příroda a krajina				
Využití území	○	○	○	✓
Ochrana území a krajiny	↗	→	↗	✓
Natura 2000	N/A	↗	→	~
Lesy				
Druhová a věková skladba lesů	○	○	○	✗
Těžba dřeva	N/A	N/A	N/A	✗
Zemědělství				
Ekologické zemědělství	↗	↗	↗	✓
Průmysl a energetika				
Těžba nerostných surovin	↘	↗	↘	✗
Průmysl	↘	↗	↘	~
Spotřeba elektrické energie	↘	↘	↗	~
Vytápění domácností	N/A	↗	↗	✓
Doprava				
Emise z dopravy*	↗	↗	↗	✗
<i>Emise CO₂</i>	↗	↗	↗	~
<i>Emise N₂O</i>	↘	↘	↘	✓
<i>Emise NO_x, VOC, CO, PM</i>	↘	↘	↘	✓
Hluková zátěž obyvatelstva	N/A	N/A	↘	✓
Odpady				
Produkce odpadů	N/A	↗	↗	✗

* Z důvodu rozdílných trendů časových řad, ze kterých vychází konstrukce indikátoru, je uvedeno hodnocení dílčích (elementárních) indikátorů.

1 Charakteristika kraje

Jihozápad Karlovarského kraje je tvořen Českým lesem a Podčeskoleskou pahorkatinou (Českoleská oblast), v západní části kraje se nacházejí Smrčiny (oblast Krušnohorská hornatina), na severozápadě se rozkládají Krušné hory (oblast Krušnohorská hornatina). V centrální části se rozprostírá Slavkovský les a Tepelská vrchovina (oblast Karlovarská vrchovina), Sokolovská a Chebská pánev a Doupovské hory (Podkrušnohorská oblast), Obr. 1.2. Nejvyšším bodem kraje je Klínovec (1 244 m n. m.), nejnižším bodem je hladina Ohře na hranici s Ústeckým krajem (320 m n. m.). Osou Karlovarského kraje je řeka Ohře s jejími přítoky, jež odvodňuje území do Severního moře. Pro Karlovarský kraj je typický výskyt minerálních pramenů.

Podnebí kraje náleží z větší části do chladné podnebné oblasti, přičemž nejvyšší partie kraje spadají do velmi chladné podnebné oblasti, naopak západní část kraje patří do mírně teplé podnebné oblasti (Obr. 1.3).

Příhraniční poloha kraje poskytuje možnost vzájemné spolupráce jak v oblasti environmentální, tak hospodářské v rámci euroregionu Egrensis.

Tabulka 1.1

Karlovarský kraj v číslech, 2020

Krajské město	Karlovy Vary
Rozloha [km ²]	3 310
Počet obyvatel	293 311
Hustota zalidnění [obyv.km ⁻²]	89
Počet obcí*	134
Z toho se statutem města	38
Největší obec	Karlovy Vary (48 319 obyv.)
Nejmenší obec**	Přebuz (73 obyv.)

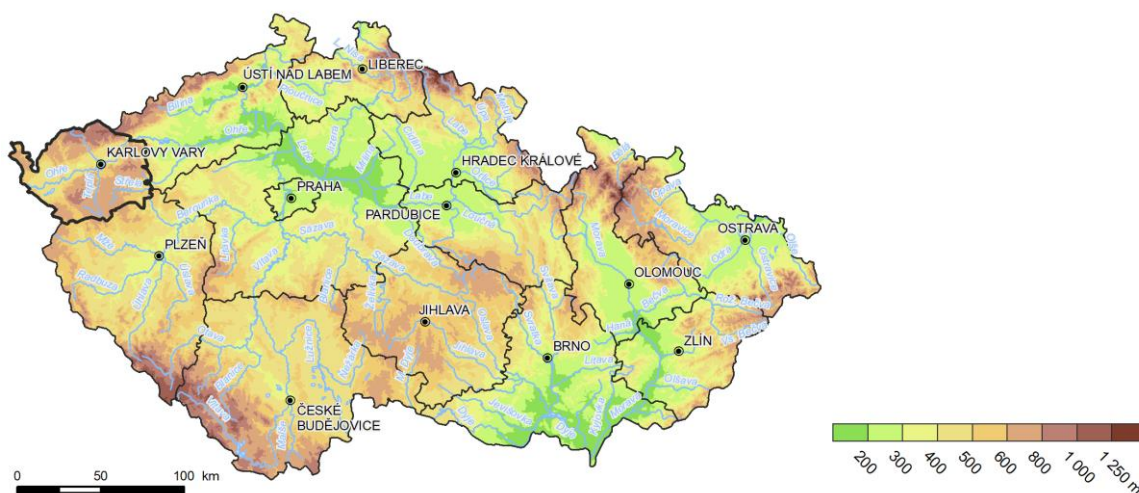
*k 1. 1. 2020

**bez vojenských újezdů (jsou s nulovým počtem obyvatel)

Zdroj dat: ČSÚ

Obr. 1.1

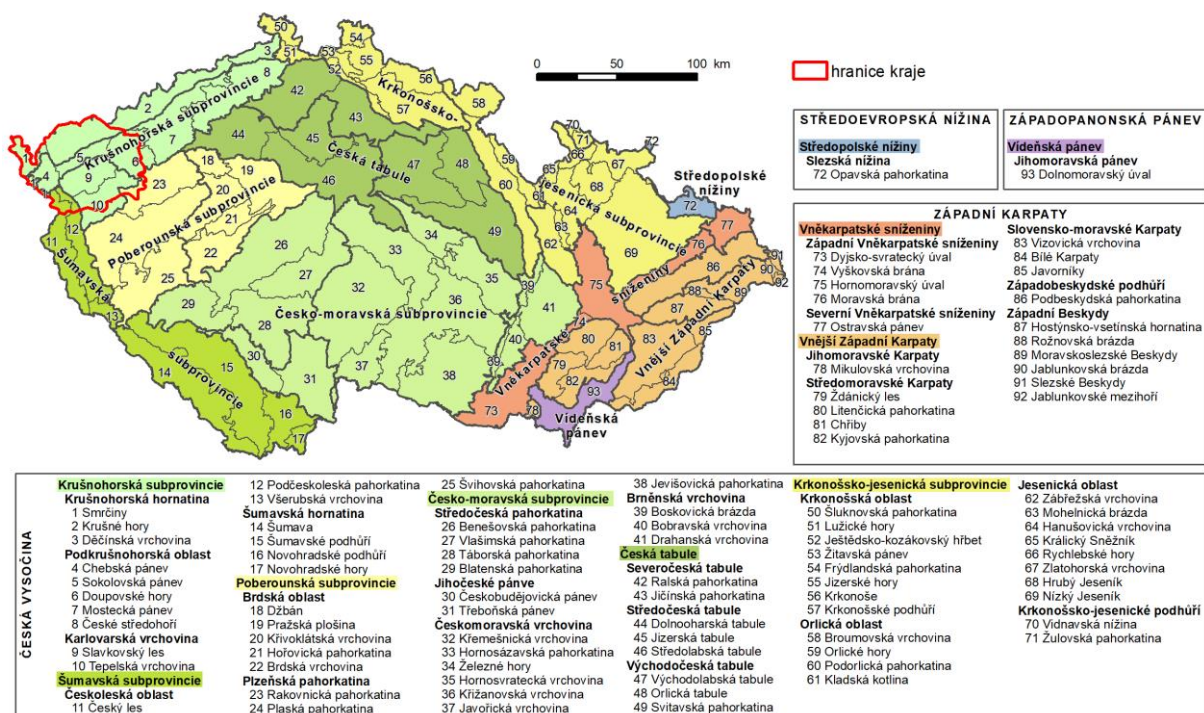
Přírodní podmínky

Zdroj dat: CENIA

Obr. 1.2

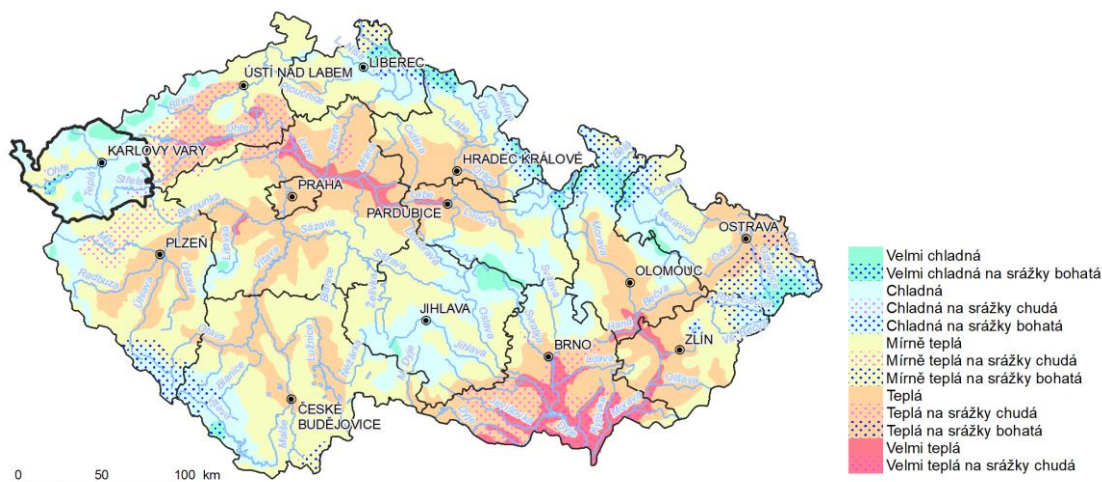
Geomorfologické členění

Zdroj dat: MŽP

Obr. 1.3

Klimatické oblasti

Zdroj dat: VÚKOZ, v.v.i.

2 Ovzduší

2.1 Emisní situace

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
↘	↘	↘	✓

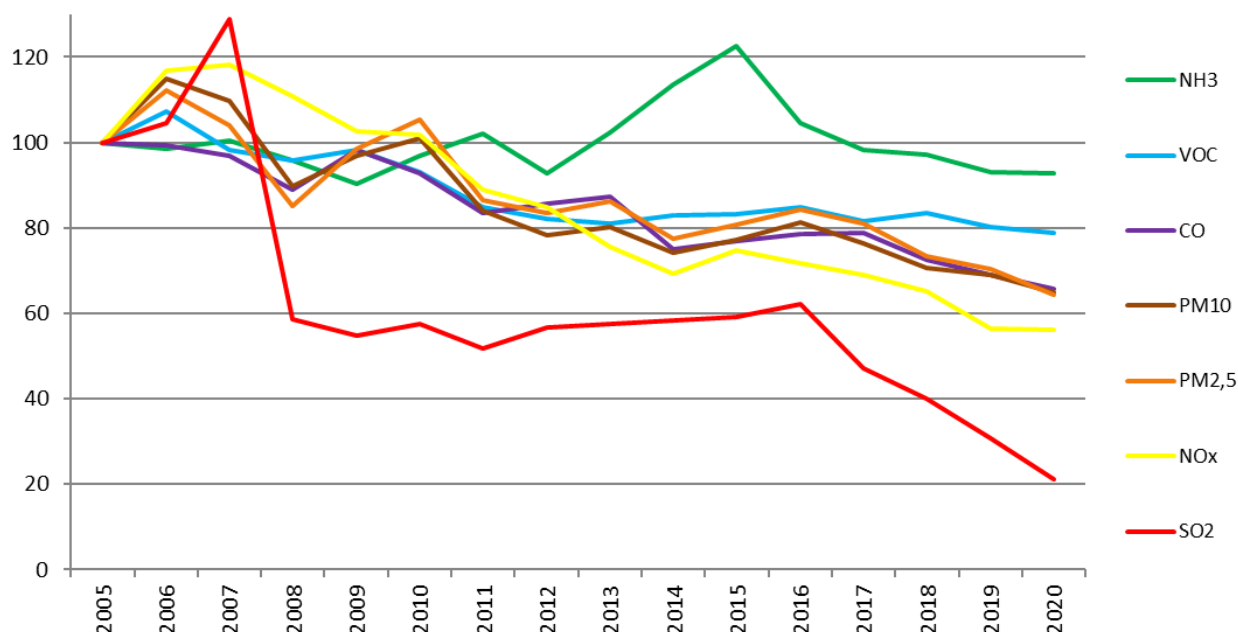
Vývoj emisí znečišťujících látek v Karlovarském kraji byl v období 2005–2020 rozkolísaný, celkově však mají emise klesající trend (Graf 2.1.1). Výjimkou jsou emise amoniaku, které v dlouhodobém a střednědobém časovém horizontu mají trend kolísavý. Největší pokles byl evidován u emisí SO_2 o 78,8 % a NO_x o 43,8 %, což souvisí s odsířením a denitrifikací velkých elektráren a tepláren. Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území v Karlovarském kraji v roce 2020 dosahovaly průměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům, podobně jako v předchozích letech. Ovšem u emisí SO_2 přepočtených na plochu území zaujímá Karlovarský kraj třetí místo ze všech krajů (po Ústeckém a Moravskoslezském kraji). V roce 2020 došlo meziročně u sledovaných látek k poklesu, nejvíce u emisí SO_2 (o 30,6 %).

Znečištění ovzduší v Karlovarském kraji v roce 2020 ovlivňovaly především malé stacionární zdroje, ale v případě emisí SO_2 a NO_x velké stacionární zdroje emisí. Emise TZL (1,7 tis. t) a emise CO (14,8 tis. t) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností, stejně jako emise PM_{10} (celkem 1,3 tis. t) a $\text{PM}_{2,5}$ (celkem 0,8 tis. t). Emise NO_x (5,7 tis. t) a SO_2 (3,4 tis. t) byly produkovány především velkými zdroji znečišťování (NO_x 62,0 % a SO_2 88,4 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise NH_3 (1,9 tis. t) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise VOC (5,6 tis. t) pocházejí hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2020 příliš neměnil (Graf 2.1.2).

Graf 2.1.1

Vývoj emisí znečišťujících látek [index, 2005 = 100], 2005–2020

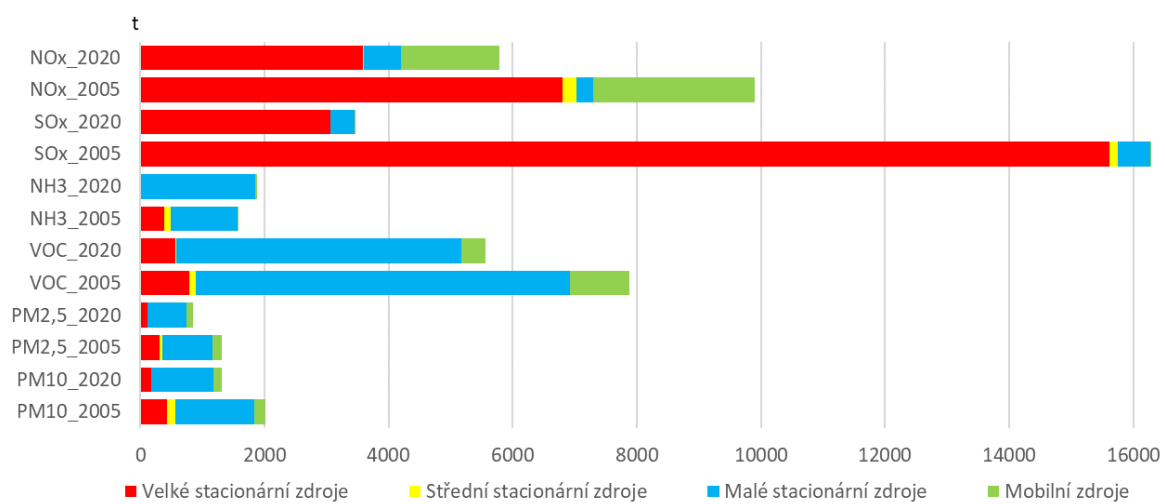
index (2005 = 100)

Zdroj dat: ČHMÚ

Graf 2.1.2

Porovnání zdrojů emisí [t], 2005 a 2020

Zdroj dat: ČHMÚ

2.2 Kvalita ovzduší

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

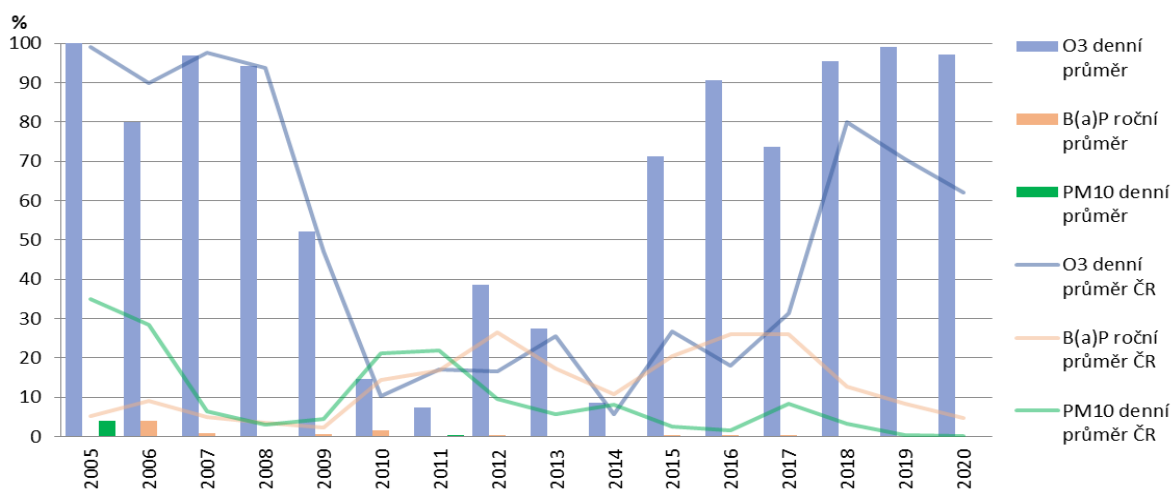
Kvalita ovzduší v Karlovarském kraji je dlouhodobě ovlivňována především vývojem v průmyslovém a energetickém sektoru.

Z dlouhodobého hlediska se hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji pohybují výrazně pod hodnotami pro celou ČR v jednotlivých letech, kromě ozonu (Graf 2.2.1). V kraji byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví pro denní koncentraci PM_{10} pouze v letech 2005 a 2011, kdy ale v roce 2011 podíl plochy nepřekročil 1 %. Imisní limit pro roční koncentraci PM_{10} ve sledovaném období 2005–2020, ani pro roční koncentraci $PM_{2,5}$ ve sledovaném období 2012–2020 nebyl překročen. Limit roční koncentrace B(a)P je překračován pouze výjimečně na rozdíl od ostatních krajů a velikost plochy překročení nikdy nepřesáhla 5 %. Překročení limitu pro ozon se v jednotlivých letech velmi liší, ale od roku 2012 je stále nad úrovní denního průměru pro celé Česko v jednotlivých letech.

V roce 2020 nebylo vymezeno¹ na území Karlovarského kraje žádné území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu². Taková situace v tomto kraji nastala i roce 2019. V roce 2020 byl v Karlovarském kraji překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu na 97,1 % plochy. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně tedy po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2020 vymezeno 97,1 % plochy kraje (odpovídá 80,7 % obyvatel kraje), na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky (Obr. 2.2.1).

Graf 2.2.1

Podíl území kraje vystaveného nadlimitní koncentraci imisí vybraných znečišťujících látek [%], 2005–2020

O_3 denní průměr – % území s nadlimitní denní hodnotou O_3 (tj. 26. maximální hodnota za poslední 3 roky denního 8hodinového klouzavého průměru vyšší než $120 \mu g \cdot m^{-3}$).

B(a)P roční průměr – % území s nadlimitní roční hodnotou B(a)P (tj. hodnota ročního průměru vyšší než $1 ng \cdot m^{-3}$).

PM_{10} denní průměr – % území s nadlimitní denní hodnotou PM_{10} (tj. 36. maximální hodnota denního průměru vyšší než $50 \mu g \cdot m^{-3}$).

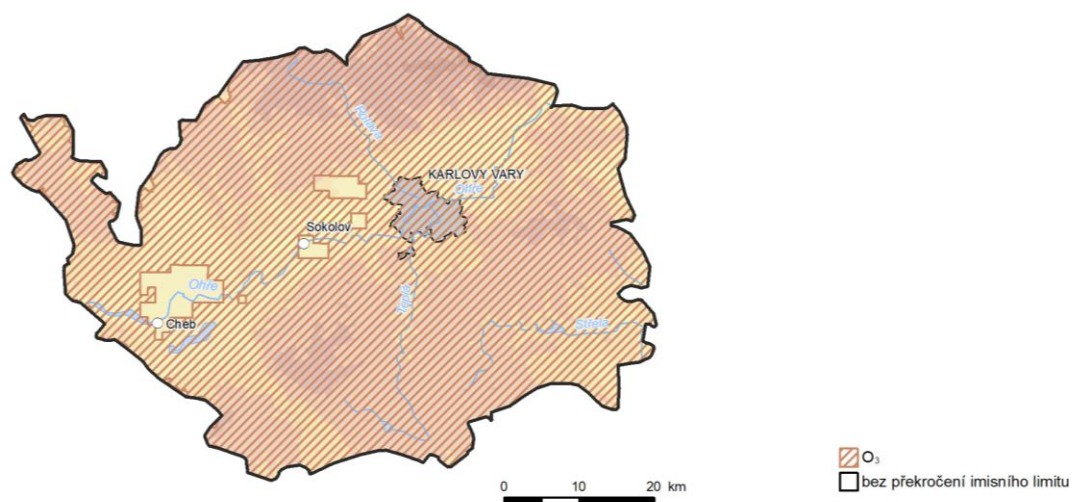
Zdroj dat: ČHMÚ

¹ Vymezení území se provádí dle metodiky ČHMÚ Systém sběru, zpracování a hodnocení dat, kapitola 2.2.1 Mapy znečištění ovzduší

² Imisní limity a povolený počet jejich překročení dle přílohy č. 1, bodů 1., 2, a 3. zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů: Překročení imisního limitu bez přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO_2 , CO, PM_{10} , $PM_{2,5}$, NO_2 , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren).

Obr. 2.2.1

Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2020

Zdroj dat: ČHMÚ

3 Voda

3.1 Jakost vody

Souhrnné hodnocení

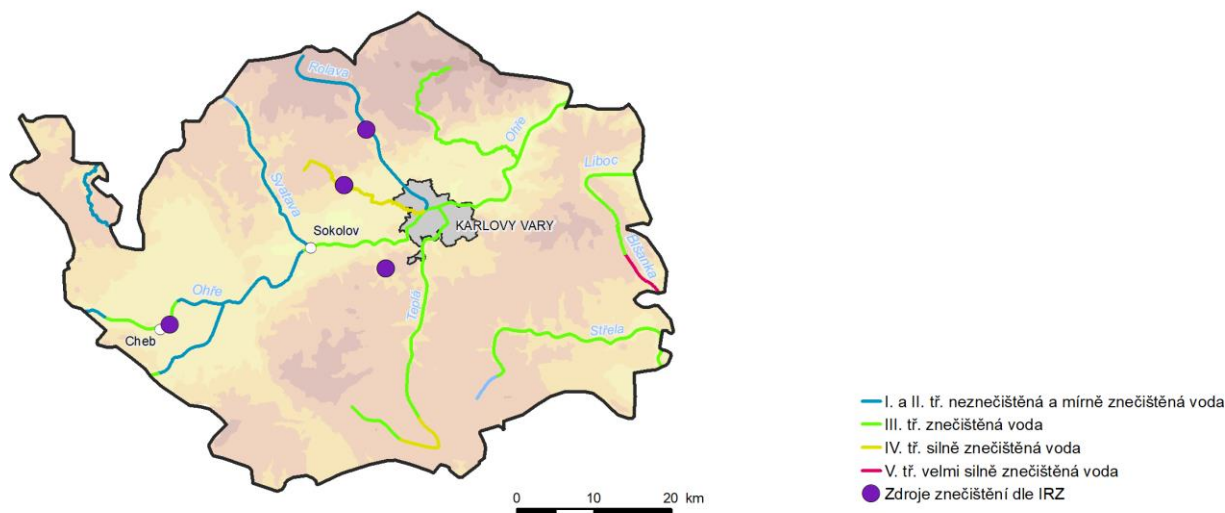
Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Jakost vody v Karlovarském kraji byla v období 2019–2020, stejně jako v období 2018–2019, hodnocena převážně I. a II. třídou jakosti (neznečištěná a mírně znečištěná voda) a III. třídou jakosti (znečištěná voda). Velmi silně znečištěná voda (V. třída jakosti) byla zjištěna na toku Blšanka (Obr. 3.1.1). Nejvýznamnějším zdrojem znečištění vody je v kraji těžební průmysl a plošné znečištění ze zemědělství, v menší míře komunální znečištění.

V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Karlovarském kraji v koupací sezoně 2020 sledováno 11 koupacích oblastí. Zákaz koupání byl vydán z důvodu přemnožení sinic (stejně jako v minulém roce) ve VN Skalka (u autokempu Pohoří) a ve Velkém rybníku. Voda nevhodná ke koupání byla zjištěna v koupališti Jesenice-Dřenice, ve VN Jesenice v autokempu Václav a v autokempu Rybářská Bašta (Obr. 3.1.2).

Obr. 3.1.1

Jakost vody v tocích, 2019–2020

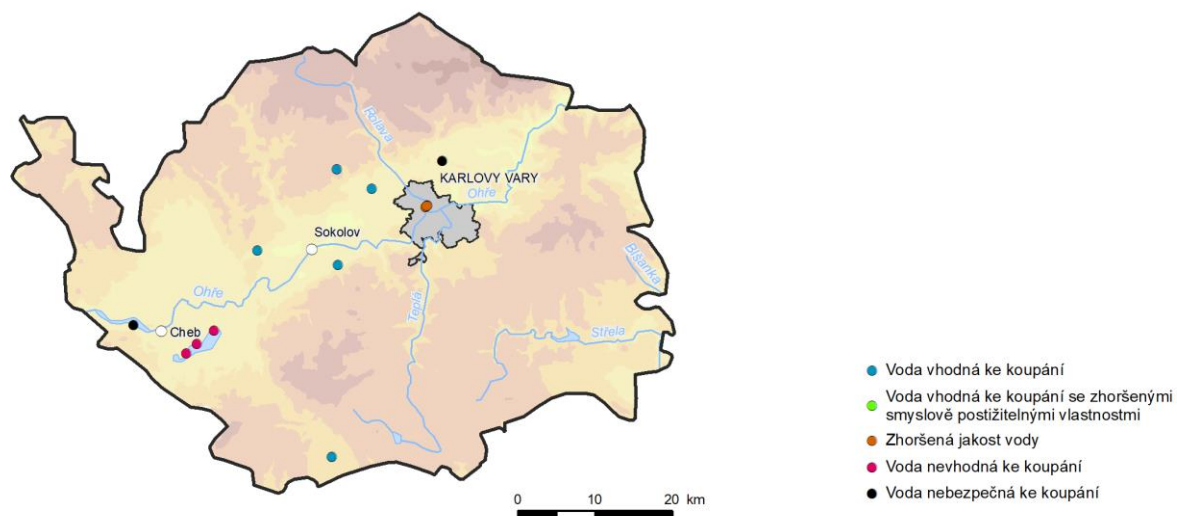

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$.

Zdroj dat: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí

Obr. 3.1.2

Kvalita koupacích vod, koupací sezona 2020

V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod v jednotlivých koupacích oblastech z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny kategorie hodnocení kvality koupacích vod.

Zdroj dat: SZÚ

3.2 Vodní hospodářství

Souhrnné hodnocení

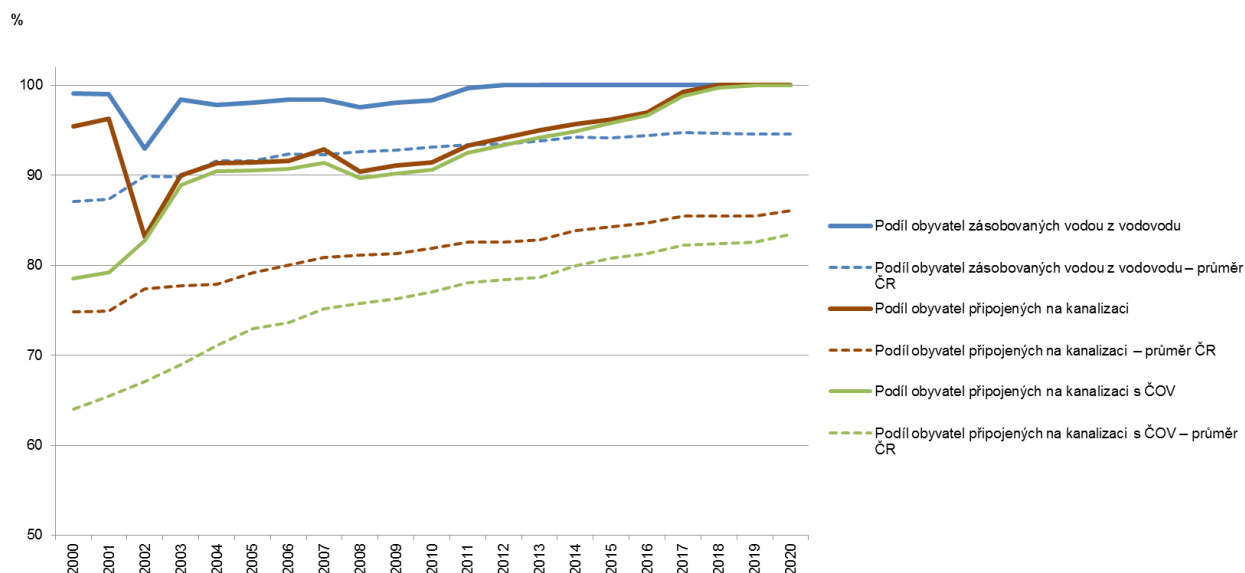
Indikátor	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Připojení obyvatel na vodohospodářskou infrastrukturu	↗	↗	→	✓
Spotřeba vody z veřejného vodovodu	↘	→	→	⚡

Karlovarský kraj dlouhodobě vyniká vysokou dostupností připojení na vodohospodářskou infrastrukturu. V případě vodovodu, kanalizace i kanalizace zakončené ČOV dosahuje vysokého podílu připojených obyvatel (Graf 3.2.1). V kraji bylo v roce 2020 v provozu celkem 103 ČOV, přičemž terciární stupeň čištění mělo 56,3 % ČOV v kraji. Vodohospodářské akce by se měly tedy zaměřovat na rekonstrukce ČOV, které budou vést k efektivnějšímu čištění, a na zajištění veřejné kanalizace v malých obcích či odlehlých sídlech. V roce 2020 bylo dokončeno několik stavebních prací, které vedly k modernizaci kanalizace anebo ČOV (Tab. 3.2.1). Výstavba a rekonstrukce vodohospodářských sítí jsou podporovány nejen ze státních zdrojů, ale také z dotací kraje na výstavbu a rekonstrukce veřejné kanalizace, vodovodu a ČOV.

Spotřeba vody v domácnostech od roku 2000 klesla ze 109,2 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ na 89,2 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v roce 2020 a je pod průměrem ČR (Graf 3.2.2). Zatímco spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2020 v rámci ČR průměrná a dosáhla hodnoty 38,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ (Graf 3.2.2). Ztráty pitné vody ve vodovodní síti, které jsou ovlivněny stářím a stavem této sítě, v roce 2020 činily 13,4 % a patří tak v ČR k podprůměrným.

Graf 3.2.1

Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu [%], 2000–2020

Podíly obyvatel připojených na vodohospodářskou strukturu byly ze strany ČSÚ statisticky dopočteny.

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka 3.2.1

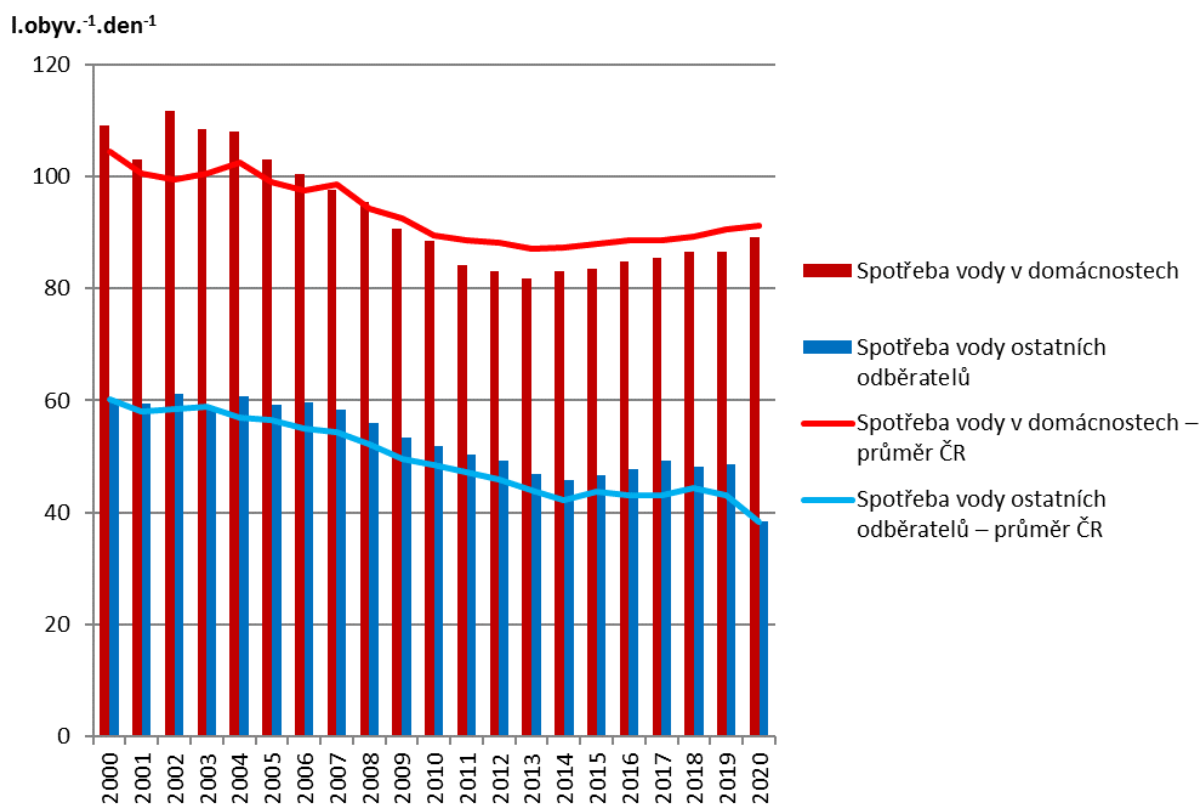
Nejvýznamnější akce vedoucí ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v roce 2020

Vodohospodářská akce
Štědrá – dostavba kanalizace II. etapa, 2. část
Ostrov, Květnová – odkanalizování, 2. část
Těšovice – tlaková kanalizace

Zdroj dat: KÚ Karlovarského kraje

Graf 3.2.2

Spotřeba pitné vody [l.obyv.⁻¹.den⁻¹], 2000–2020

Zdroj dat: ČSÚ

4 Příroda a krajina

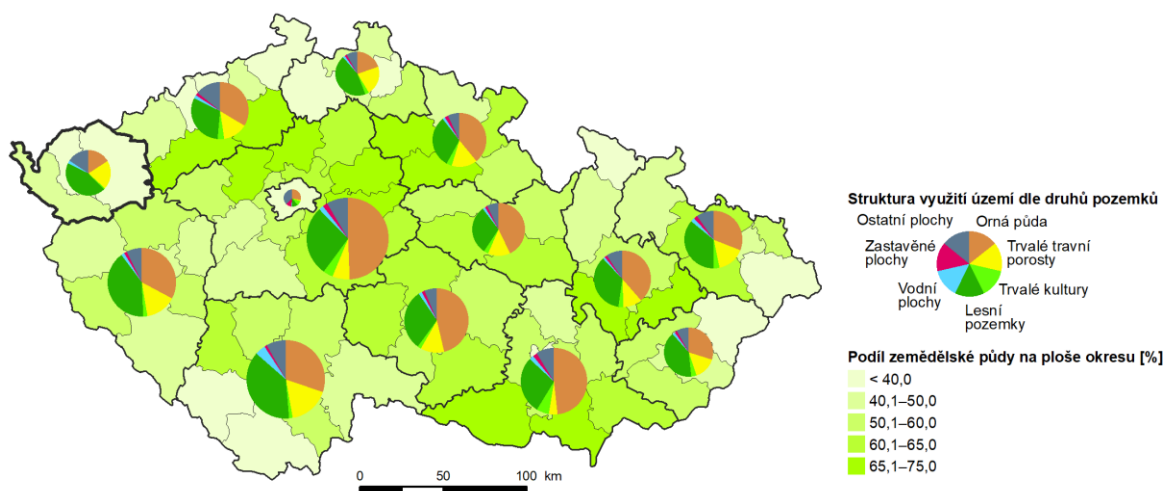
4.1 Využití území

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav

V roce 2020 dle katastru nemovitostí zaujímal v Karlovarském kraji zemědělská půda 124,3 tis. ha, tedy 37,6 % území kraje (Obr. 4.1.1), z toho 52,3 tis. ha zabírala orná půda (42,1 %). Rozloha trvalých travních porostů dosahovala 68,2 tis. ha (54,9 % zemědělské půdy). Míra zatravnění zemědělské půdy je zde nejvyšší v rámci všech krajů ČR. Zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy v roce 2020 pokrývaly 16,5 % Karlovarského kraje (v roce 2000 to bylo 16,9 %). Jedná se tak o kraj s druhým nejvyšším podílem těchto ploch, což je způsobeno především povrchovou těžbou hnědého uhlí. Lesnatost Karlovarského kraje v roce 2020 byla 43,8 %, tedy jedna z nejvyšších ze všech krajů v ČR. Od roku 2000 se rozloha lesních pozemků zvýšila o 2,0 tis. ha (1,4 %). Vodní plochy zaujímaly 2,2 % území Karlovarského kraje. V období 2000–2020 klesla výměra orné půdy o 6,1 tis. ha, tj. o 10,5 %. Zároveň vzrostla plocha trvalých travních porostů o 4,8 tis. ha (7,6 %), a to převážně zatravněním orné půdy a částečně i díky rekultivacím po ukončení těžby. Celková výměra zemědělské půdy od roku 2000 klesla o 1,2 tis. ha.³ Dle databáze CORINE Land Cover z roku 2018 (Obr. 4.1.2) je více než polovina území kraje zalesněna (51,8 %) a téměř polovinu území kraje tvoří zemědělské plochy (42,2 % území).

Obr. 4.1.1

Struktura využití území v kraji a podíl zemědělské půdy na ploše okresu [%], 2020

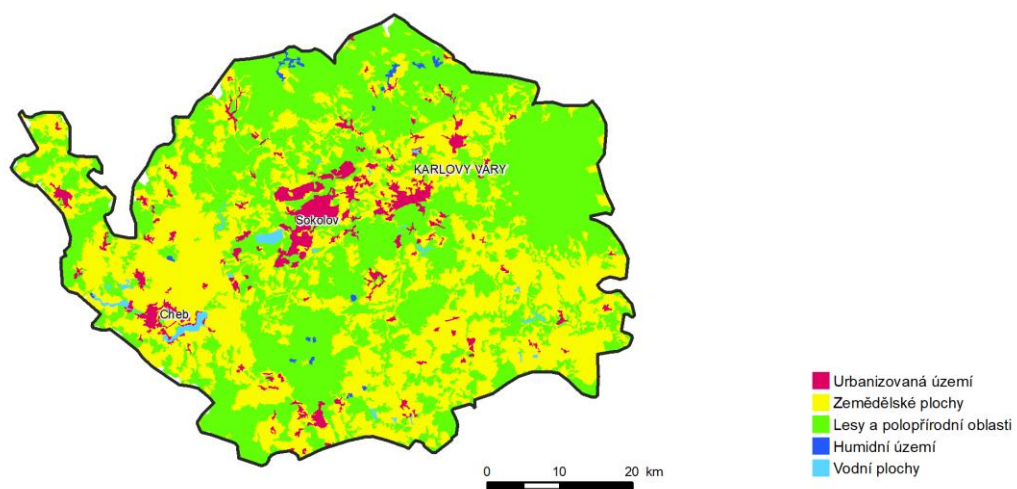

Zdroj dat: ČÚZK

³ Katastr nemovitostí představuje soubor údajů o nemovitostech včetně jejich polohového určení. Rozloha zemědělské půdy dle databáze LPIS je k dispozici na portále ISSaR (<https://issar.cenia.cz>). Registr LPIS v roce 2020 evidoval 87,6 % zemědělské půdy ČR evidované v katastru nemovitostí a je založený na geografickém informačním systému (GIS) mapujícím reálné využití zemědělské půdy. Evidence zemědělských pozemků v LPIS je jednou z podmínek pro čerpání dotací.

Obr. 4.1.2

Krajinný pokryv dle databáze CORINE Land Cover, 2018

Data pro roky 2019 a 2020 nejsou v době publikace k dispozici.

Zdroj dat: EEA, CENIA

4.2 Ochrana území a krajiny

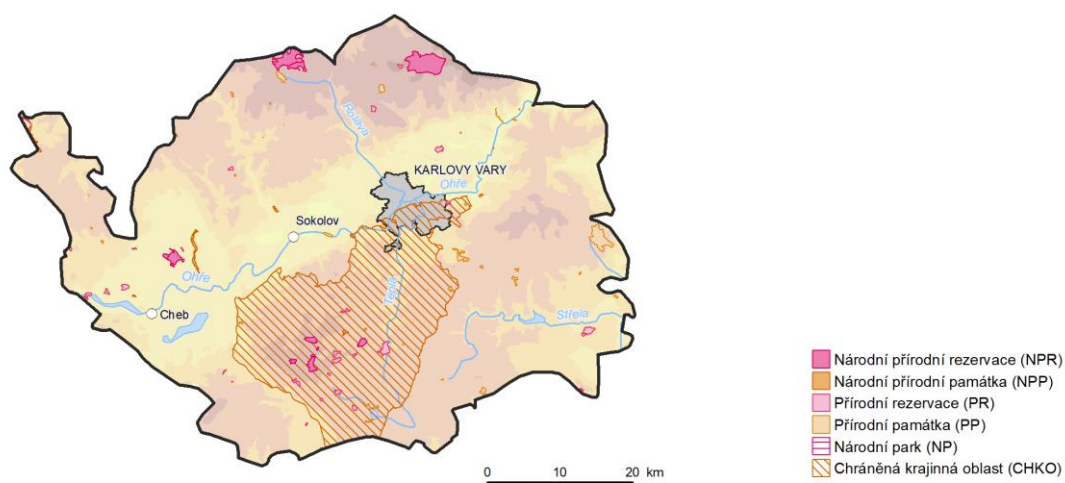
Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
↗	→	↗	☑

Rozloha všech zvláště chráněných území Karlovarského kraje (bez překryvů) v roce 2020 činila celkem 63,5 tis. ha, tj. 19,5 % území kraje. Na území Karlovarského kraje se v roce 2020 nacházelo 1 velkoplošné zvláště chráněné území, a to Chráněná krajinná oblast Slavkovský les s celkovou rozlohou 59,3 tis. ha (Obr. 4.2.1). Kromě toho se na území Karlovarského kraje v roce 2020 nacházelo 94 maloplošných zvláště chráněných území (88 v roce 2019) o celkové rozloze 5,2 tis. ha. Mezi ně patřilo 5 národních přírodních rezervací, 9 národních přírodních památek, 31 přírodních rezervací a 49 přírodních památek (43 v roce 2019). Karlovarský kraj měl nejnižší počet zvláště chráněných území ze všech krajů v ČR (hned po Praze). Na území kraje bylo do roku 2020 vyhlášeno celkem 11 přírodních parků o celkové rozloze 60,0 tis. ha. Podíl přírodních biotopů⁴ na ploše kraje v roce 2019 činil 32,4 %.

Obr. 4.2.1

Zvláště chráněná území, 2020

Zdroj dat: AOPK ČR

⁴ Více informací o mapování biotopů na

https://portal.nature.cz/publik_syst/ctihtmlpage.php?what=1035&nabidka=rozbalitModul&modulID=161. Data pro rok 2020 nejsou v době uzávěrky této publikace k dispozici.

4.3 Natura 2000

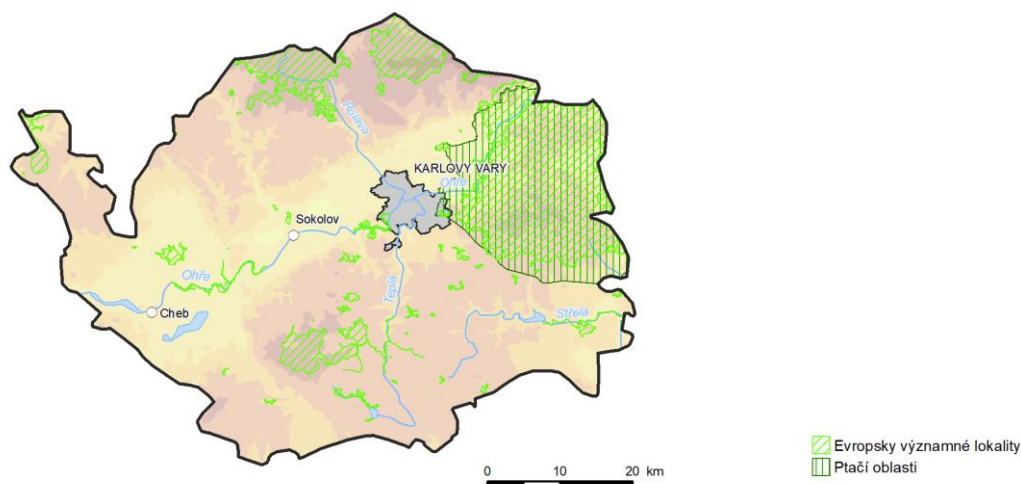
Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
N/A	↗	→	📈

V roce 2020 se na území Karlovarského kraje nacházelo či do něj zasahovalo 57 lokalit soustavy Natura 2000⁵ (Obr. 4.3.1). Jednalo se o 2 ptačí oblasti (Doupovské hory a Novodomské rašeliníště – Kovářská) s celkovou rozlohou 47,9 tis. ha a 55 evropsky významných lokalit s celkovou rozlohou 59,0 tis. ha. Celková rozloha soustavy Natura 2000 v Karlovarském kraji činila v roce 2020 (bez překryvů) 69,0 tis. ha (20,8 % území kraje). Zároveň se 9,6 tis. ha (13,9 %) z celkové rozlohy lokalit Natura 2000 nacházelo ve zvláště chráněných územích. Ptačí oblast Doupovské hory byla s výměrou 63,1 tis. ha druhou největší ptačí oblastí v Česku, na území Karlovarského kraje se nacházelo 75,8 % její celkové rozlohy.

Obr. 4.3.1

Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000, 2020

Zdroj dat: AOPK ČR

⁵ Podrobný seznam ptačích oblastí a evropsky významných lokalit je dostupný na <https://portal.nature.cz/>.

5 Lesy

5.1 Druhová a věková skladba lesů

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

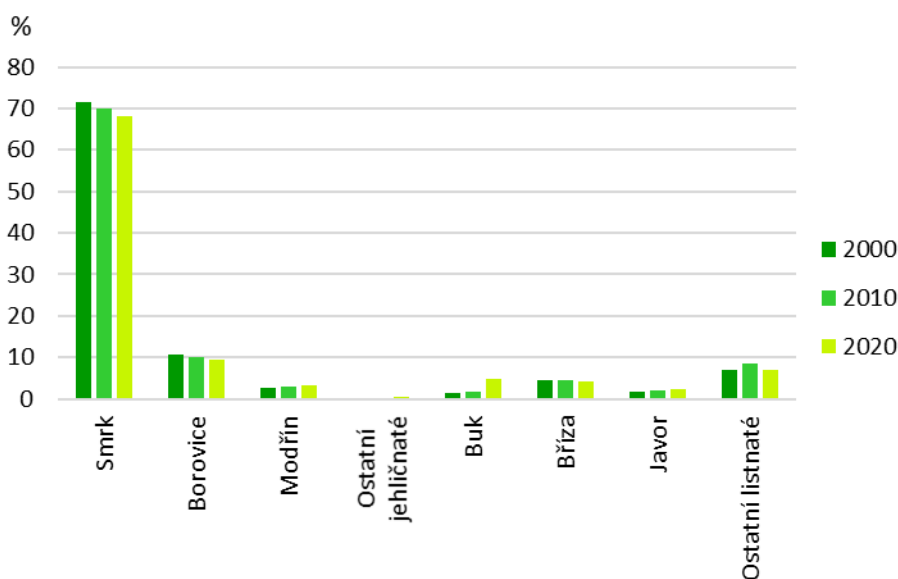
Lesní porosty v Karlovarském kraji jsou tvořeny převážně jehličnany, jejichž podíl v roce 2020 činil 80,9 % porostní půdy. Nejčastěji zastoupenými jehličnany byly smrky (68,2 %) a borovice (9,6 %, Graf 5.1.1). Zastoupení smrku v tomto kraji je tak jedno z nejvyšších v rámci celé ČR. Příčinou vysokého zastoupení smrků je vysazování smrkových monokultur v minulosti, a to zejména z produkčních důvodů, často však na nevhodných stanovištích. Mezi listnáči převažovaly buky (4,9 %) a břízy (4,2 %).

Nově zakládané porosty byly v roce 2020 tvořeny z 60,1 % jehličnany, které však rovněž zaujímaly 97,8 % vytěženého dřeva, což vedlo k mírnému posílení podílového zastoupení listnáčů. Pozvolné navýšování podílu listnáčů v lesích Karlovarského kraje lze pozorovat od roku 2000, což je v souladu s trendem přibližování se doporučené skladbě lesa v rámci celé ČR.

Nejčastěji zastoupenou věkovou kategorií představovaly porosty ve věku 41–60 let (Graf 5.1.2), jejíž podílové zastoupení postupně narůstá stejně jako v případě kategorií 101 a více let, naopak klesá zastoupení kategorií 61–100 let.

Graf 5.1.1

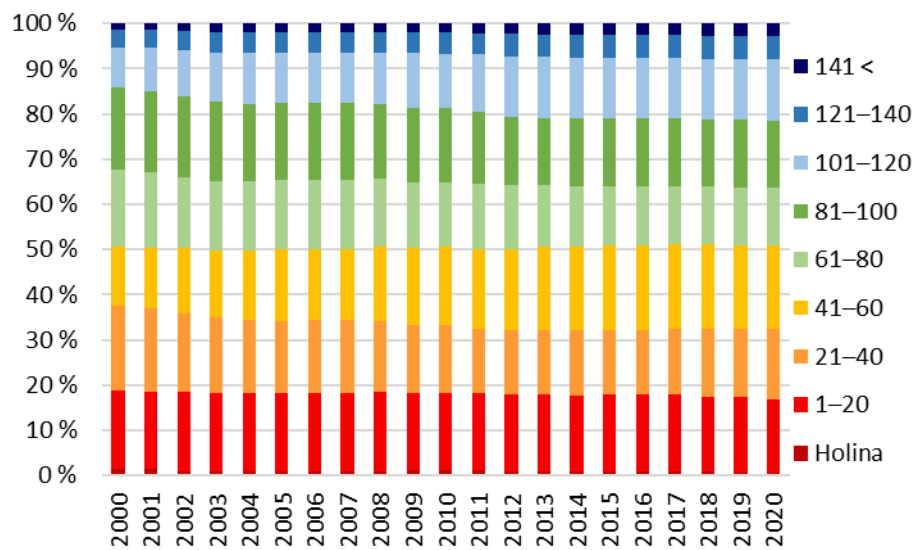
Druhová skladba lesů [%], 2000, 2010, 2020

Zdroj dat: ÚHÚL

Graf 5.1.2

Věková struktura lesů [%], 2000–2020

Zdroj dat: ÚHÚL

5.2 Těžba dřeva

Souhrnné hodnocení

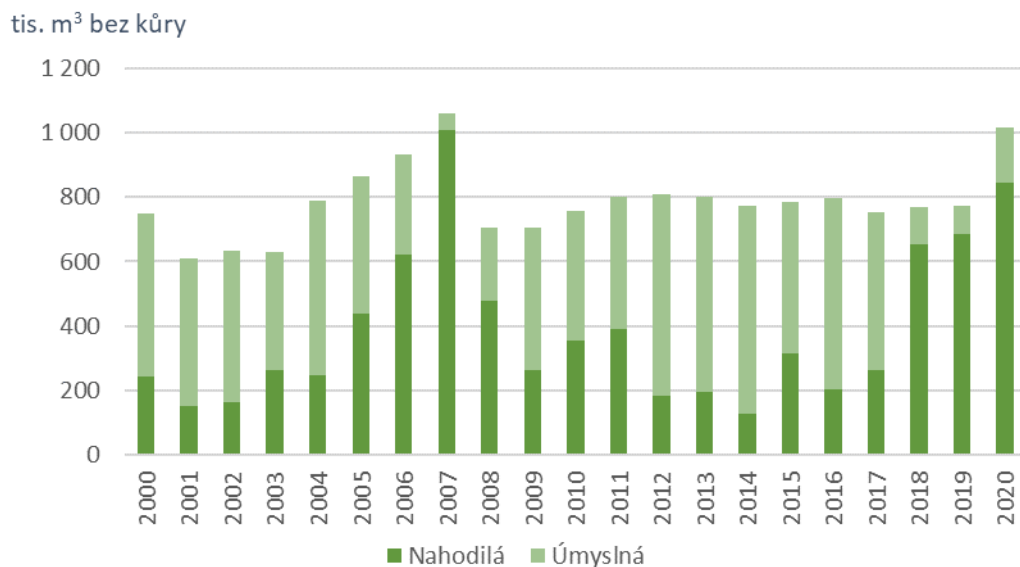
Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
N/A	N/A	N/A	

Porostní plocha lesů v Karlovarském kraji v roce 2020 činila 140,7 tis. ha, tj. 42,5 % rozlohy kraje. Karlovarský kraj je tak druhým nejlesnatějším krajem ČR. Lesy zvláštního určení se na celkové porostní ploše lesů podílely 50,0 %. Po Hl. m. Praze se jedná o druhé nejvyšší zastoupení lesů zvláštního určení v rámci krajů ČR, které je dáno významným lázeňským využitím kraje, kdy se většina lesů zvláštního určení nachází v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů. Následovaly hospodářské lesy s podílem 48,0 % a lesy ochranné s podílem 2,0 %.

V roce 2020 bylo v Karlovarském kraji vytěženo celkem 1 016,3 tis. m³ dřeva bez kůry (Graf 5.2.1). V porovnání s ostatními kraji je tato hodnota poměrně nízká, nicméně jedná se o nárůst oproti předchozímu období, kdy bylo stabilně vytěženo 750–800 tis. m³ dřeva bez kůry. Objem nahodilé těžby v minulém roce dosáhl 83,2 % celkové těžby, což je sice nejnižší hodnota v rámci krajů ČR, nicméně vyšší objem nahodilé těžby byl zaznamenán pouze v roce 2007, kdy probíhala likvidace škod po orkánu Kyrill. Nárůst objemu nahodilé těžby, který je způsoben především zpracováním dřeva v důsledku sucha a kůrovcové kalamity, byl zaznamenán v rámci celé ČR. Většina (97,8 %) vytěženého dřeva v roce 2020 byla proto tvořena jehličnany (Graf 5.2.2).

Graf 5.2.1

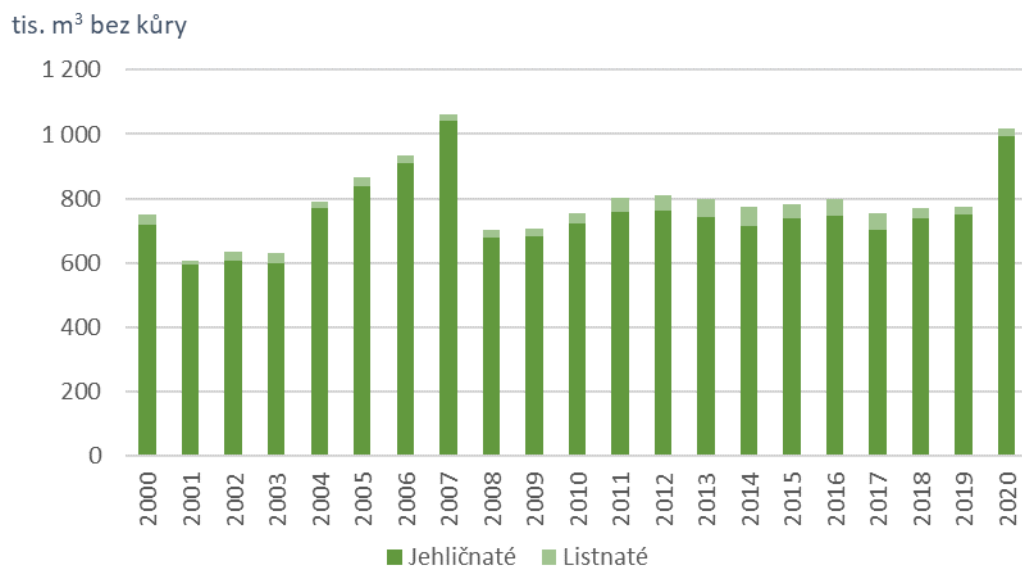
Objem úmyslné a nahodilé těžby dřeva [tis. m³ bez kůry], 2000–2020

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 5.2.2

Objem těžby dřeva dle druhu dřevin [tis. m³ bez kůry], 2000–2020

Zdroj dat: ČSÚ

6 Zemědělství

6.1 Ekologické zemědělství

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
↗	↗	↗	☑

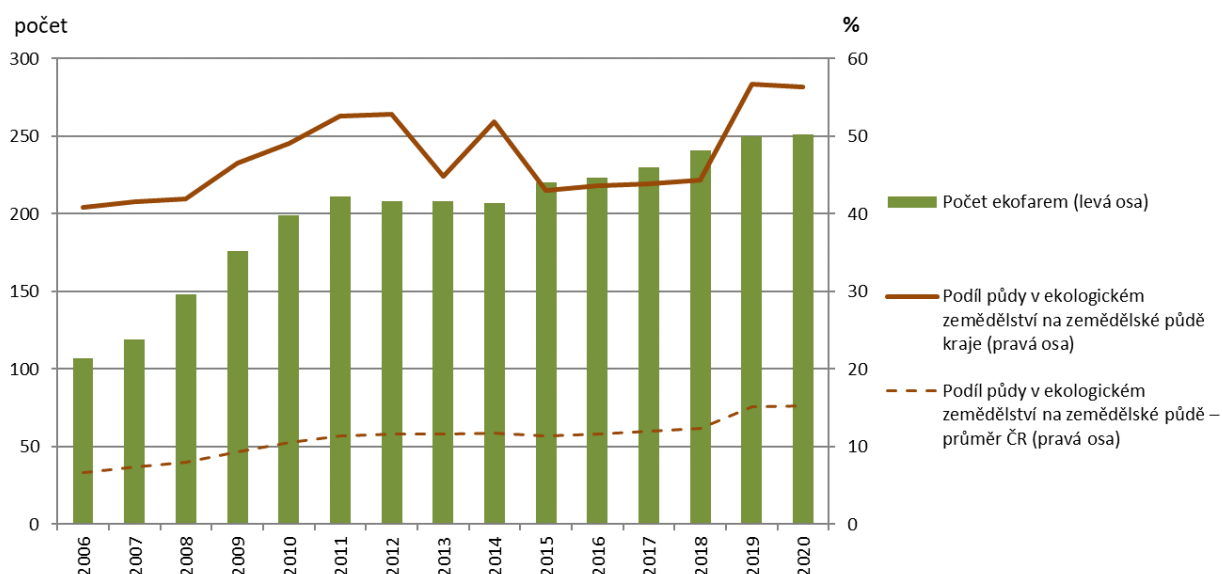
Karlovarský kraj má v porovnání ostatními kraji nejvyšší podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové ploše zemědělské půdy, který činil 56,4 % (Graf 6.1.1). Vysoký podíl je ovlivněn převážně hornatým charakterem kraje s nízkým podílem orné půdy a vysokým podílem trvalých travních porostů, které jsou hojně využívány pro pastvu skotu a ovcí v režimu ekologického zemědělství. Celková rozloha ekologicky obhospodařované půdy v roce 2020 činila 57,2 tis. ha.

Počet ekofarek v roce 2020 činil 251 (z celkového počtu 4 665 v celé ČR), Graf 6.1.1. V Karlovarském kraji byl v krajském srovnání nejnižší počet výrobců biopotravin evidovaných dle jejich sídla (22 z celkového počtu 865 v ČR).

Trend ekologického zemědělství v kraji byl v období mezi roky 2006–2011 rostoucí, ve zpomalení nárůstu ekologického zemědělství po roce 2011 se projevil zejména vliv uzavření vstupu nových žadatelů do titulu „Ekologické zemědělství“ v rámci agroenvironmentálních opatření od roku 2011. Důvodem byl blížící se konec programového období a vyčerpání prostředků v dotačním titulu. Projevilo se rovněž uplynutí pětiletého období trvání závazků od vstupu jednotlivých žadatelů do dotačního titulu. Pro období 2014–2020 bylo v rámci nové Společné zemědělské politiky (SZP) vyčleněno jako samostatné opatření „Ekologické zemědělství“, v jehož rámci je možné uzavírat nové pětileté závazky, což se projevilo mírným nárůstem počtu ekofarek v kraji.

Graf 6.1.1

Podíl půdy v ekologickém zemědělství a počet ekofarek [%], 2006–2020

Do roku 2018 je počítán podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové zemědělské půdě v ZPF, od roku 2019 se jedná o podíl ekologicky obhospodařované půdy vůči celkové půdě v LPIS.

Zdroj dat: MZe

7 Průmysl a energetika

7.1 Těžba nerostných surovin

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

Na území Karlovarského kraje v roce 2020 činil celkový objem těžby nerostných surovin 8 338,3 tis. t a meziročně tak poklesl o 12,2 %. Dlouhodobý vývoj těžby nerostů v kraji kolísá dle stavu národní ekonomiky a projevuje se zejména na těžbě stavebních surovin, která reaguje na stavební výrobu v závislosti na ekonomickém vývoji a hospodářské situaci.

V největších objemech se v Karlovarském kraji těží hnědé uhlí, a to v sokolovské uhelné pánvi. V roce 2020 se zde vytěžilo 4 662,0 tis. t této energetické suroviny. Těžba hnědého uhlí od roku 2008 postupně klesala (Graf 7.1.1), což souviselo s horší dostupností uhlí a také se sníženým odběrem uhlí pro elektrárny. Od roku 2013 těžba kolísala, ovšem od roku 2019 pak nastal výraznější pokles těžby hnědého uhlí, což je důsledkem postupného omezování využívání uhlí jako energetického zdroje a jeho nahrazování ekologičtějšími zdroji.

Významnou skupinou těžených surovin jsou v kraji rovněž stavební suroviny – stavební kámen a štěrkopísky. Ve sledovaném období 2000–2020 těžba těchto surovin kolísala v závislosti na stavební výrobě. V roce 2020 bylo na území Karlovarského kraje vytěženo 2 308,5 tis. t stavebního kamene (meziroční nárůst o 6,6 %) a 405,0 tis. t štěrkopísků (meziroční pokles o 4,3 %).

Další důležitou komoditou těženou v kraji jsou živcové suroviny (výhradní ložisko Krásno-Vysoký kámen), které se používají např. pro výrobu keramiky, kameninových hmot či dlažeb. Objem jejich těžby v roce 2020 činil 267 tis. t (meziroční pokles o 2,9 %).

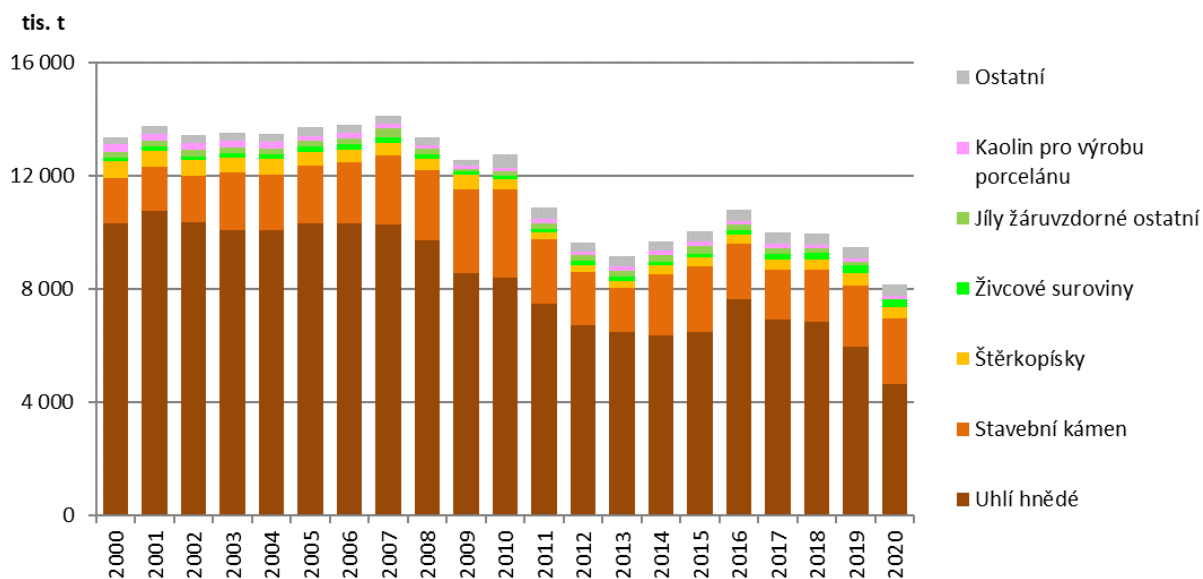
Pro keramický průmysl jsou také významná ložiska kaolinu pro výrobu porcelánu (výhradní ložiska na Karlovarsku). Těží se zde jeden z nejkvalitnějších a nejžádanějších kaolinů v porcelánovém průmyslu. V roce 2020 se ho v kraji vytěžilo 130 tis. t, což je o 6,6 % více než v roce 2019.

V kategorii Ostatní je zahrnuta těžba surovin, které se těží v menších objemech, ale jedná se též o významné typy surovin. Jsou to např. bentonit, jíly žáruvzdorné pórovinové a kameninové jíly nežáruvzdorné, sklářský písek (ložiska na Skalensku v chebské pánvi) či tavné horniny.

V roce 2020 činila plocha dotčená těžbou v Karlovarském kraji 7 501,8 ha, což odpovídá 2,3 % rozlohy kraje. Dále bylo v oblastech dotčených těžbou 1 104,3 ha rozpracovaných rekultivací a 6 106,2 ha ukončených rekultivací (Graf 7.1.2).

Graf 7.1.1

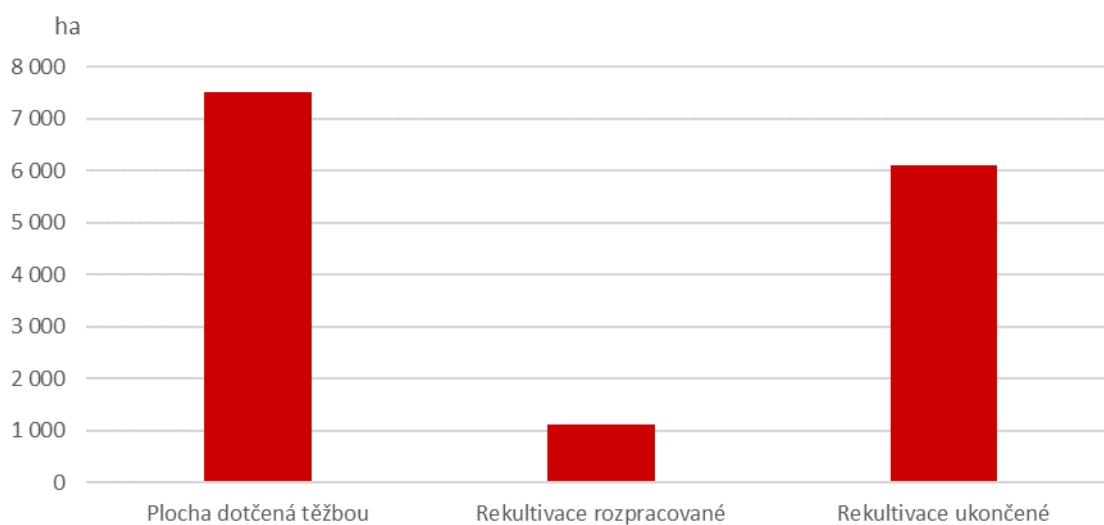
Těžba nerostných surovin [tis. t], 2000–2020

Zdroj dat: ČGS

Graf 7.1.2

Plocha dotčená těžbou a rekultivace po těžbě [ha], 2020

Zdroj dat: ČGS

7.2 Průmysl

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

V Karlovarském kraji bylo v roce 2020 v provozu 30 průmyslových zařízení, které spadají do režimu IPPC (Obr. 7.2.1) z celkového počtu 1 489 zařízení IPPC na území ČR. Po Hl. m. Praha je to druhý nejnižší počet ze všech krajů ČR. Průmyslová zařízení jsou umístěna zejména v podkrušnohorských pánvích.

V kategorii Energetika jsou provozována 4 zařízení, kterými jsou elektrárna Tisová, teplárna v Ostrově, výtopna v Mariánských Lázních a Zpracovatelská část Vřesová. V kategorii Výroba a zpracování kovů jsou v provozu 3 zařízení, a to slévárna hliníku Krásná, Galvanovna Abertamy a průmyslový park v Chebu.

Nerosty se zpracovávají ve 3 IPPC zařízeních, která jsou zaměřena na výrobu skla a stavebního materiálu, je zde také slévárna čediče. Chemický průmysl v kraji zastupují 3 zařízení, jedná se o výrobu akrylové chemie, výrobu za použití PUR a výrobu PERSTERILU a peroxidu vodíku.

Pro nakládání s odpady je v Karlovarském kraji provozováno 6 zařízení. Jedná se o skládky a centrum pro nakládání s odpady. V kategorii Ostatní průmyslové činnosti je v provozu 11 zařízení IPPC, kterými jsou chov prasat a drůbeže, výroba potravinářských a krmných komodit, dále zpracování vlny a papírenská výroba.

Z celkového počtu 212 objektů v ČR, které spadají do směrnice SEVESO (zákon o prevenci závažných havárií⁶), jich je v Karlovarském kraji 5 (z toho jsou 2 objekty zařazeny do skupiny A a 3 objekty do skupiny B). V roce 2020 v žádném z těchto objektů k závažné havárii nedošlo.

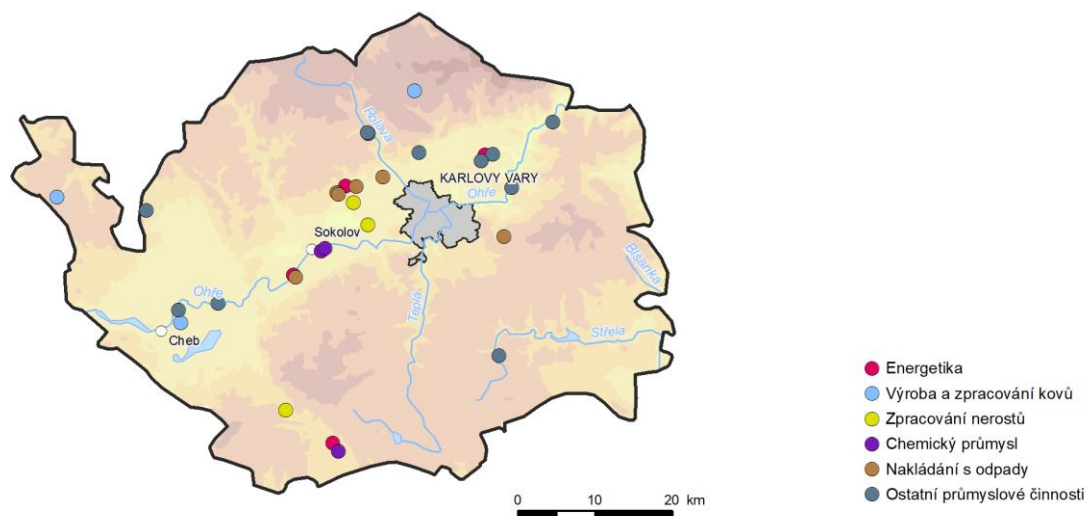
Na vývoji emisí sledovaných znečišťujících látek v období 2005–2020 v kategoriích REZZO 1 a 2 (velké a střední stacionární zdroje znečištění)⁷ v Karlovarském kraji (Graf 7.2.1) se projevují dva protichůdné jevy. Jednak je potřeba plnit legislativní povinnosti, dodržovat emisní limity a neustále zlepšovat technologie s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí, na druhé straně se však po roce 2011 projevuje zvyšování průmyslové výroby po překonání ekonomické krize. Emise CO, VOC a TZL byly v tomto období rozkolísané bez výraznějšího trendu. Emise SO₂ zaznamenávají výrazný pokles – v období 2005–2020 poklesly jejich emise o 80,6 %, přičemž výrazný pokles nastal mezi lety 2016 a 2020.

⁶ zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi

⁷ Velké a střední zdroje znečišťování ovzduší, které jsou sledovány v registru emisí znečištění ovzduší REZZO 1 a REZZO 2, se zcela nepřekrývají se zařízeními spadajícími do režimu IPPC (vybrané kategorie průmyslových a zemědělských činností).

Obr. 7.2.1

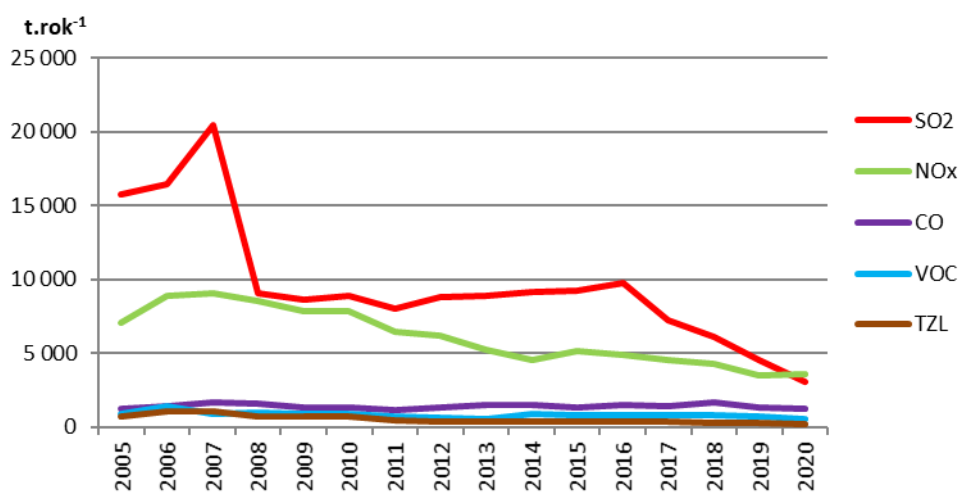
Průmyslová zařízení IPPC, 2020

Zdroj dat: MŽP

Graf 7.2.1

Emise z průmyslových zdrojů (REZZO 1 + REZZO 2) [t.rok⁻¹], 2005–2020

Zdroj dat: ČHMÚ

7.3 Spotřeba elektrické energie

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
			

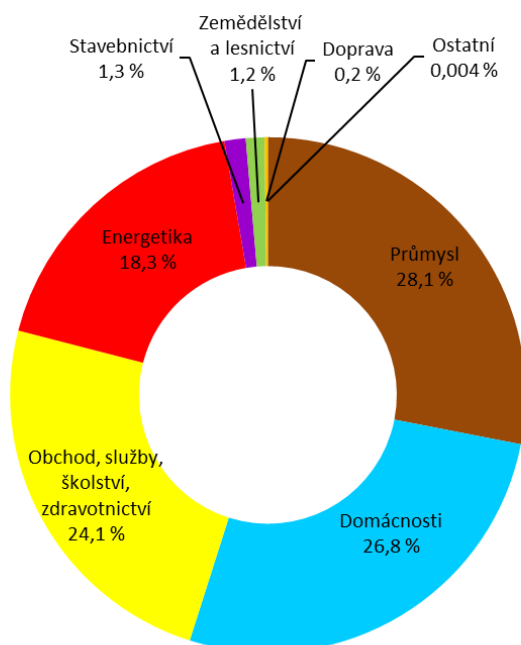
Spotřeba elektrické energie v Karlovarském kraji v roce 2020 dosáhla 1 456,4 GWh, což je o 19,5 % méně než v roce 2001 a o 5,8 % méně než v předchozím roce 2019. V porovnání s ostatními kraji je Karlovarský kraj v rámci ČR krajem s nejnižšími odběry elektrické energie.

Opatření v souvislosti s pandemií covid-19 se projevila zvýšenou spotřebou elektřiny v domácnostech (o 5,7 %), a naopak snížením spotřeby v ostatních sektorech. Při porovnání spotřeby v jednotlivých sektorech (Graf 7.3.1) je v Karlovarském kraji největší podíl spotřeby elektřiny v průmyslu (28,1 %, tj. 408,8 GWh v roce 2020). V kraji je několik zařízení na výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků či na výrobu ostatních nekovových minerálních výrobků. Významným odvětvím v kraji je také výroba skla a porcelánu, která je uznávána i v zahraničí. Nezanedbatelnou částí zpracovatelského průmyslu je rovněž výroba nápojů.

V domácnostech Karlovarského kraje se v roce 2020 spotřebovalo celkem 390,8 GWh elektrické energie, tedy 26,8 % spotřeby kraje. Důležitým odběratelem elektřiny je také kategorie Obchod, služby, školství, zdravotnictví, kde bylo v roce 2020 odebráno 351,2 GWh, což odpovídá 24,1% podílu v kraji. Vysoká spotřeba je v tomto kraji způsobena cestovním ruchem, který je zde založen především na lázeňství. Na území kraje se nacházejí nejen nejznámější lázně Karlovy Vary, ale i Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov. Karlovarský kraj je bohatý na ložiska hnědého uhlí na Mostecku a Sokolovsku, které se následně využívá v elektrárnách a teplárnách. Proto má v kraji významnou spotřebu i sektor energetiky (18,3 %, tj. 266,2 GWh v roce 2020).

Graf 7.3.1

Spotřeba elektrické energie [%], 2020

Zdroj dat: ERÚ

7.4 Vytápění domácností⁸

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
N/A			

Způsob vytápění domácností je ovlivněn mnoha faktory. Mezi ty hlavní patří dostupnost vytápěcích systémů, dostupnost a ceny paliv, ale také komfort obsluhy topného zařízení. V rámci ČR se vytápění domácností výrazně liší i mezi jednotlivými kraji. V krajích s většími aglomeracemi a ve městech blízko průmyslových zařízení, ze kterých je možné využít zbytkové teplo, bývá zpravidla využívána soustava zásobování tepelnou energií (dálkové vytápění), naopak v menších a hůře dostupných obcích je častěji využíváno individuální vytápění jednotlivých domů či bytových jednotek.

V Karlovarském kraji bylo v roce 2019 registrováno 123 121 domácností. Z nich je největší podíl (52,1 %) vytápěn dálkově (Graf 7.4.1), druhým nejrozšířenějším způsobem vytápění byl zemní plyn (26,2 %). Tyto dva způsoby vytápění jsou příznivé pro životní prostředí, neboť jejich emise je příliš nezatěžují. Podíl uhlí je v kraji mírně vyšší oproti průměru ČR (8,8 % oproti průměru ČR 8,5 %), naopak podíl dřeva je nižší (5,8 % oproti průměru ČR 7,4 %). Tato paliva se v domácnostech často kombinují, velkou roli ve výběru paliva hraje jeho cena. S cenou paliva však často klesá i jeho kvalita, a tak se stává, že obyvatelé ve snaze ušetřit náklady na vytápění se často vrací k palivům ekologicky méně příznivým. Tyto způsoby vytápění se pak velkou měrou projevují na emisích z vytápění. Poměr způsobu vytápění v domácnostech se s časem mění jen velmi pomalu, ovlivňuje ho zejména výstavba nových domů a bytů.

Karlovarský kraj má oproti ostatním krajům nízkou hustotu zalidnění (v roce 2019 se jednalo o 37 domácností.km⁻² oproti průměrnému počtu 55 domácností.km⁻²). Díky nízkému zalidnění kraje a vlivem příznivé skladby paliv pro vytápění domácností jsou zde měrné emise z vytápění ve srovnání s průměrem ČR velmi nízké (Graf 7.4.2).

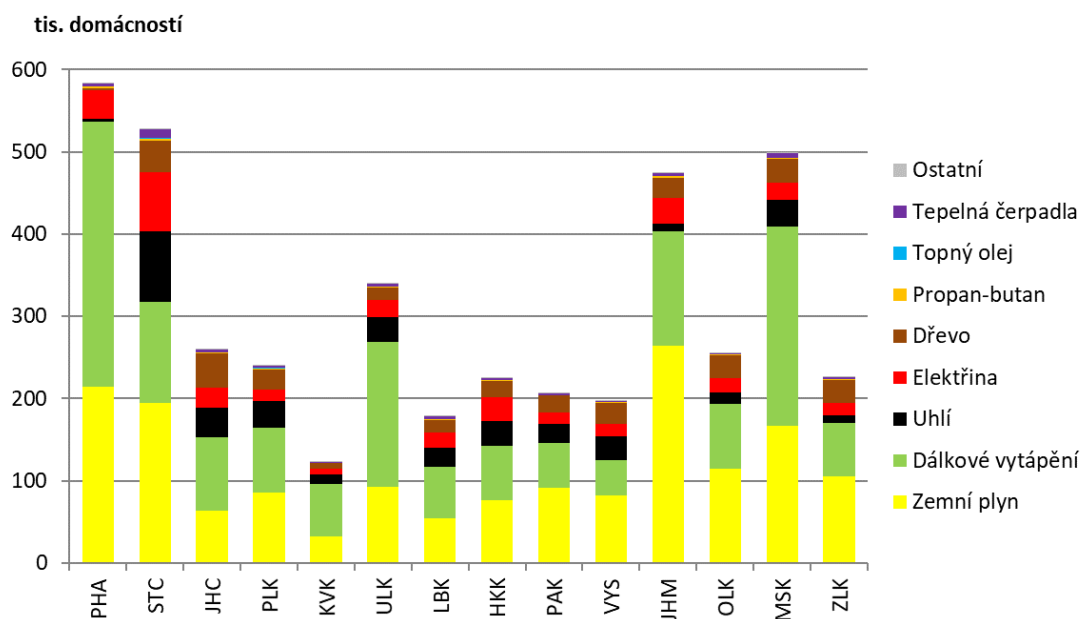
Důležitým faktorem, ovlivňujícím emise z vytápění v jednotlivých letech, je délka a průběh topné sezony⁹. V období, kdy je chladnější topná sezona, narůstají úměrně i emise z vytápění a naopak. V roce 2019 byla topná sezona třetí nejteplejší od roku 2010, počet denostupňů v ČR činil 3 832 (dlouhodobý průměr za období 1986–2015 činil 4 160 denostupňů). Vývoj emisí z domácností kopíruje vývoj charakteristiky topné sezony, za rok 2019 však byly emise v porovnání s předchozími roky (2010–2018) nejnižší, a to pro všechny sledované látky.

⁸ Data pro rok 2020 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici.

⁹ Topná sezona je charakterizována jednotkou denostupně, která je dána součinem počtu topných dnů a rozdílu průměrné vnitřní a venkovní teploty. Denostupně tedy ukazují, jak chladno či teplo bylo po určitou dobu a jaké množství energie je potřeba k vytápění budov.

Graf 7.4.1

Způsob vytápění domácností v krajích ČR [tis. domácností], 2019

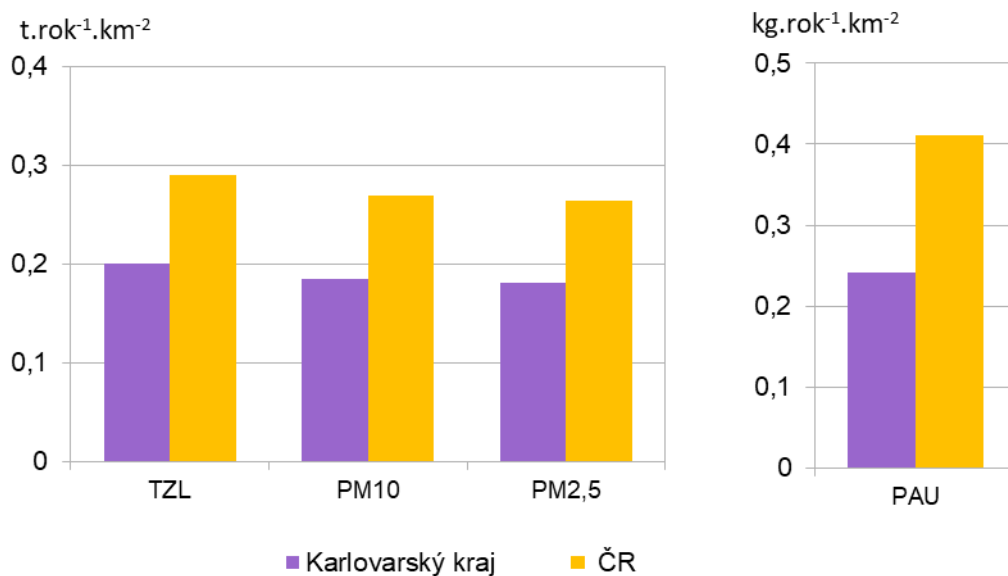

Data pro rok 2020 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj dat: ČHMÚ

Graf 7.4.2

Měrné emise z vytápění domácností [$\text{t.rok}^{-1}.\text{km}^{-2}$, $\text{kg.rok}^{-1}.\text{km}^{-2}$], 2019

Data pro rok 2020 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj dat: ČHMÚ

8 Doprava

8.1 Emise z dopravy

Souhrnné hodnocení

	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
Emise CO ₂				
Emise N ₂ O, PM				
Emise NO _x , VOC, CO				

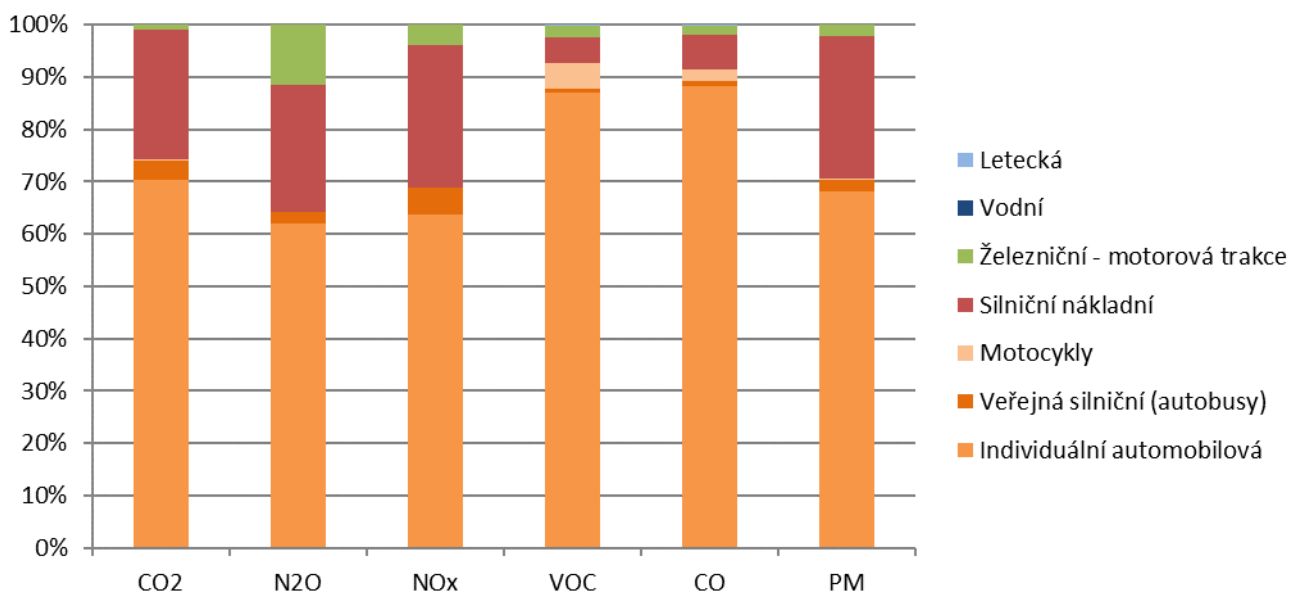
Karlovarský kraj má vzhledem k okrajové poloze mimo hlavní tranzitní trasy silniční dopravy a strukturu osídlení malou emisní zátěž z dopravy. Měrné emise NO_x z dopravy na jednotku plochy v roce 2020 činily 0,4 t.km⁻², průměr ČR je 0,6 t.km⁻². Na znečišťování ovzduší dopravou se v kraji se rozhodujícím způsobem podílela individuální automobilová doprava, v případě emisí CO její podíl na celkových emisích z dopravy dosáhl 88,3 % (Graf 8.1.1). Podíl nákladní silniční dopravy na celkových emisích jednotlivých látek z dopravy byl ve srovnání s ostatními kraji nižší a činil 27,3 % emisí PM a 27,1 % emisí NO_x. Emise z veřejné silniční dopravy v kraji by měly dále poklesnout, Karlovarský kraj realizuje projekty na komplexní výměnu vozového parku v linkové autobusové dopravě, stávající vozidla nahradí celkem 170 ks CNG autobusů, které nahradí stávající dieselová vozidla. Projekty jsou v současné době ve fázi nabídkového řízení.

V průběhu období 2000–2020 emise NO_x, VOC a CO z dopravy v kraji poklesly, nejvýrazněji emise CO, a to o 82,6 % (Graf 8.1.2). Klesající trend emisí těchto látek ovlivnila obnova vozového parku a s ní spojené snižování jeho emisní náročnosti (Graf 8.1.2). Emise PM kolísaly bez výraznějšího trendu, v úvodu 21. století byl zaznamenán růst emisí suspendovaných částic spojený s růstem přepravních výkonů IAD a nákladní silniční dopravy a zvyšováním podílu dieselových vozidel s vyšší emisní náročností ve vozovém parku osobních automobilů. Emise CO₂ v průběhu sledovaného období v kraji vzrostly o 63,5 %, vývoj odrážel růst spotřeby energií a paliv v dopravě.

V roce 2020 v meziročním srovnání poklesly emise všech sledovaných znečišťujících látek a skleníkových plynů, nejvíce emise CO a to o 15,6 %. Pokles emisí byl ovlivněn dopady pandemie covid-19 na dopravní sektor a celou ekonomiku.

Graf 8.1.1

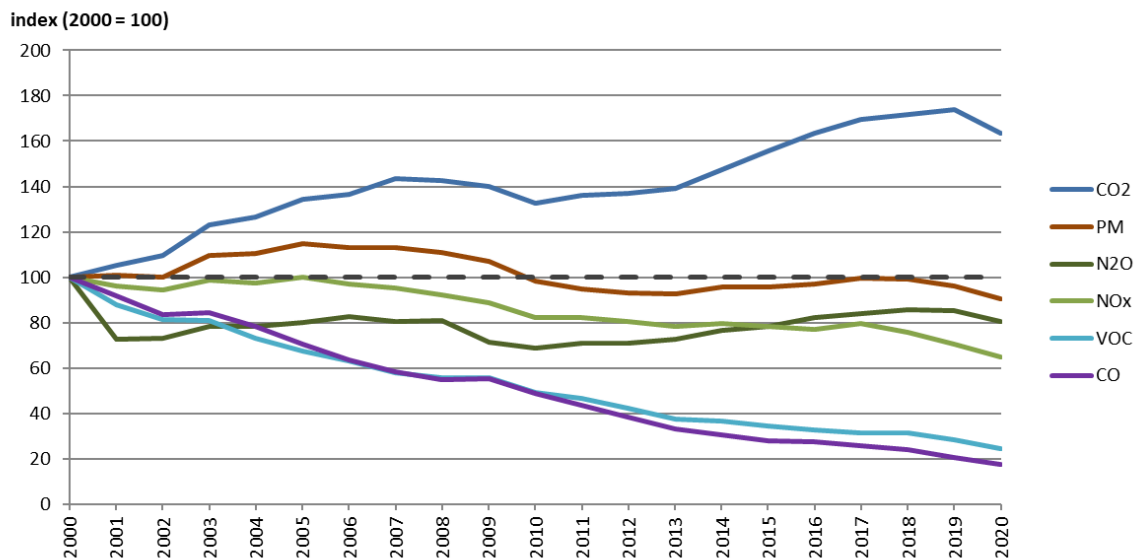
Struktura emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy v kraji dle druhů dopravy [%], 2020

Zdroj dat: CDV, v.v.i.

Graf 8.1.2

Emise znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy v kraji [index, 2000 = 100], 2000–2020

Zdroj dat: CDV, v.v.i.

8.2 Hluková zátěž obyvatelstva

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let, 2012–2017) ¹⁰	Stav
N/A	N/A		

Hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy v Karlovarském kraji patří v celostátním srovnání mezi nejnižší v ČR. Celodenní (24hodinové) hlukové zátěži z hlavních silnic¹¹ nad 55 dB bylo v roce 2017¹² vystaveno 2,1 % území, kde bylo hluku exponováno 22,6 tis. obyvatel, což představuje 13,3 % obyvatel vstupujících do hlukového mapování a 7,7 % obyvatel kraje (Graf 8.2.1). Hladinám hluku nad mezní hodnotu¹³ 70 dB bylo exponováno 1,3 tis. obyv. celodenně a 1,8 tis. obyv. v nočních hodinách, kdy je mezní hodnota nižší (60 dB). Hluku nad mezní hodnotu z hlavních silnic bylo v roce 2017 v kraji vystaveno 135 bytových objektů (nejméně v ČR) a 1 školské zařízení. Osob vysoce obtěžovaných hlukem s potenciálními zdravotními dopady bylo v kraji celkově 3,8 tis., osob s vysoce rušeným spánkem 2,4 tis.

Největší hlukovou zátěž v kraji způsoboval provoz na dálnici D6 a silnici I/6 (Obr. 8.2.1), tyto komunikace však převážně procházejí mimo sídla a nezpůsobují tak výraznější expozici obyvatel hlukové zátěži. Vyšší počty exponovaných obyvatel byly zjištěny při silnici I/21 z Chebu na Tachov a navazující silnici II/2114 na Mariánské Lázně.

Ve srovnání s předchozím kolem SHM z roku 2012 expozice hlukové zátěži z hlavních silnic nad mezní hodnotu výrazně poklesla (o 64,9 % pro indikátor celodenní expozice L_{dvn}), což kromě metodických změn v mapování souvisí s efektem rozvoje silniční infrastruktury v kraji a realizací protihlukových opatření. Celková délka protihlukových stěn na silniční infrastruktuře v kraji v roce 2020 dosáhla 11,3 km a meziročně se nezměnila. Výstavba dalších protihlukových stěn je součástí novostaveb komunikací. Hluková zátěž ze železniční dopravy je v kraji nevýznamná.

Strategickým dokumentem pro snížení hlukové zátěže v kraji je Akční hlukový plán pro hlavní pozemní komunikace ve správě ŘSD ČR - 3. kolo z roku 2019. Na území Karlovarského kraje nebyla identifikována dle výsledků 3. kola SHM a metodiky pro tvorbu akčních plánů žádná kritická místa. Pro místa s překračováním mezních hodnot hlukových indikátorů však akční plán obsahuje soubor protihlukových opatření, jako jsou přeložky silnic 1. třídy, zkapacitnění komunikací a výstavba nových PHS. V roce 2020 byla zprovozněna přeložka silnice I/21 v úseku Trstěnice–Drmoul (délka 5,0 km) na obchvatu Mariánských lázní, stavba tak sníží hlukovou zátěž v těchto obcích.

¹⁰ Strategické hlukové mapování se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí v pětiletých intervalech. Srovnání je provedeno mezi 2. kolem SHM za rok 2012 a 3. kolem SHM (2017).

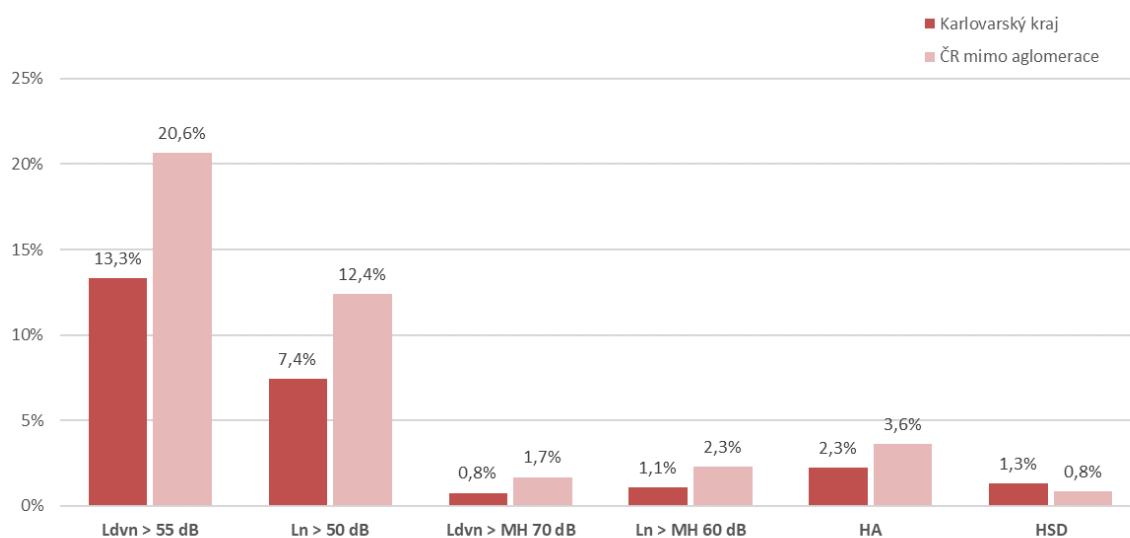
¹¹ Silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

¹² Hlukovou situaci v letech 2018–2020 bude hodnotit 4. kolo SHM, jehož výsledky budou k dispozici v roce 2022.

¹³ Mezní hodnoty hlukových indikátorů jsou stanoveny vyhláškou č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování pro indikátory celodenní (24hodinové) hlukové zátěže L_{dvn} a noční hlukové zátěže L_n (22–06 hod.). Překročení mezních hodnot je iniciačním mechanismem pro tvorbu akčních plánů na snížení hlukové zátěže.

Graf 8.2.1

Podíl obyvatel kraje vystavených jednotlivým kategoriím hlukové zátěže ze silniční dopravy pro indikátory L_{dvn} a L_n , obyvatel vysoce obtěžovaných hlukem (HA) a obyvatel s vysokým rušením spánku (HSD) na celkovém počtu obyvatel vstupujících do hlukového mapování [%], 2017

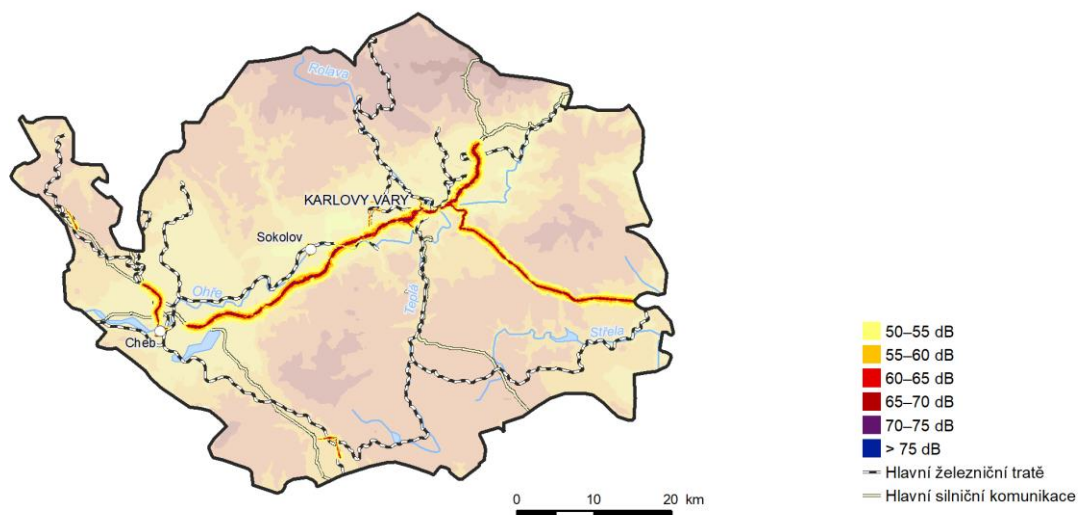

Data pro roky 2018–2020 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici. Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

Zdroj dat: NRL pro komunální hluk

Obr. 8.2.1

Hluková mapa Karlovarského kraje, všechny sledované kategorie zdrojů hluku, indikátor L_{dvn} , 2017

Data pro roky 2018–2020 nejsou v době uzávěrky publikace k dispozici. Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

Zdroj dat: NRL pro komunální hluk

9 Odpady

9.1 Produkce odpadů

Souhrnné hodnocení

Dlouhodobý trend (15 let a více)	Střednědobý trend (10 let)	Krátkodobý trend (5 let)	Stav
N/A			

Celková produkce odpadů na obyvatele¹⁴ v Karlovarském kraji mezi lety 2009 a 2020 klesla o 1,5 % na 2 885,5 kg.obyv.⁻¹, a to i přes meziroční 2019–2020 nárůst o 9,2 % (Graf 9.1.1). Celková produkce odpadů na obyvatele v průběhu let 2009–2020 kolísala v souvislosti s celkovou produkcí ostatních odpadů na obyvatele. Tato produkce odpadů totiž tvoří podstatnou část celkové produkce odpadů a od roku 2009 poklesla o 3,8 % na hodnotu 2 717,0 kg.obyv.⁻¹. Do jejího vývoje se promítla především stavební činnost – například nárůst produkce v roce 2014 byl způsoben velkými stavbami, a to hlavně stavbou obchvatu Lubence, z níž se vyvezlo značné množství zeminy a kamení. Na navýšení produkce odpadů v roce 2017 se rovněž podílely stavební činnosti, a to zejména rekonstrukce železniční trati Karlovy Vary – Mariánské Lázně a modernizace železniční stanice Chodov na Sokolovsku. V roce 2019 došlo v souvislosti s postupným útlumem těchto stavebních činností k poklesu celkové produkce ostatních odpadů na obyvatele.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2020 kolísala a celkově narostla o 58,8 % na 168,5 kg.obyv.⁻¹, což je spojeno zejména s průběhem sanačních a stavebních prací. Zvýšení produkce nebezpečných odpadů po roce 2016 bylo důsledkem výše zmíněné rekonstrukce železniční trati Karlovy Vary – Mariánské Lázně a také zahájení sanace lokality „Skládka tuhých dehtových kalů Stará Chodovská“, která byla dokončena v roce 2019. Dále probíhá sanace bývalého areálu plynárny v Karlových Varech. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele mezi lety 2009 a 2020 narostl z 3,6 % na 5,8 %.

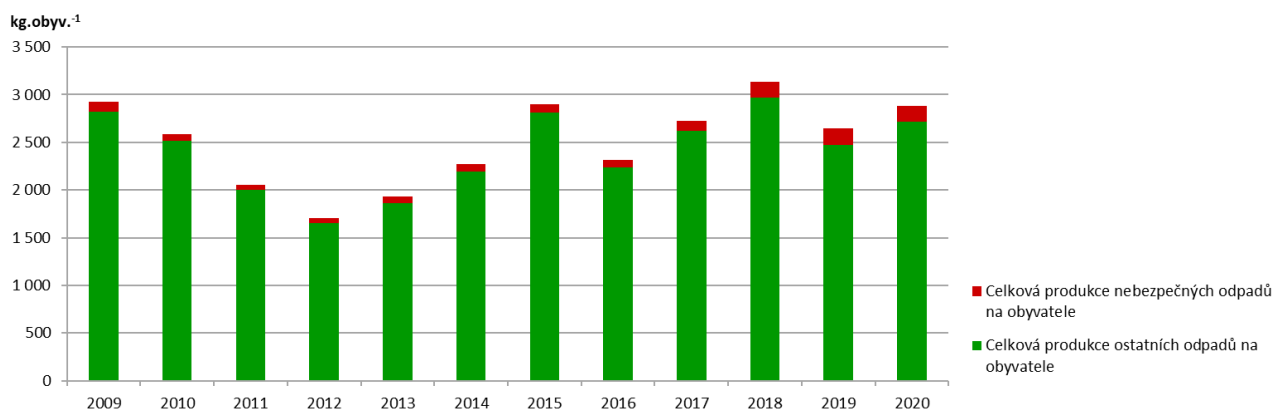
Celková produkce komunálních odpadů¹⁵ na obyvatele v období 2009–2020 vzrostla o 6,3 % na 479,5 kg.obyv.⁻¹ (i tak jde o nejnižší hodnotu v rámci ČR), přičemž v první fázi vývoje mírně vzrůstala a po poklesu v roce 2012 až do roku 2015 spíše stagnovala (Graf 9.1.2). Vývoj produkce komunálních odpadů v posledních letech souvisí především se zvýšením produkce biologicky rozložitelného odpadu v důsledku zavedení jeho separace, a tím i evidence produkce. Celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele se mezi lety 2009–2020 snížila o 13,4 % na 255,8 kg.obyv.⁻¹ a její podíl na celkové produkci komunálních odpadů na obyvatele ve sledovaném období klesl z 65,4 % na 53,3 %.

¹⁴ Součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele.

¹⁵ Produkce komunálních odpadů od občanů včetně produkce komunálních odpadů vznikajících při nevýrobní činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obce ([https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpady_podrubrika/\\$FILE/OODP-Matematicke_vyjadreni_indikatoru_pro_2020-20211029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpady_podrubrika/$FILE/OODP-Matematicke_vyjadreni_indikatoru_pro_2020-20211029.pdf)). Do celkové produkce komunálních odpadů za rok 2020 nejsou nově započteny odpady katalogových čísel 20 02 02 a 20 03 06 (změna metodiky).

Graf 9.1.1

Celková produkce odpadů na obyvatele, celková produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2020

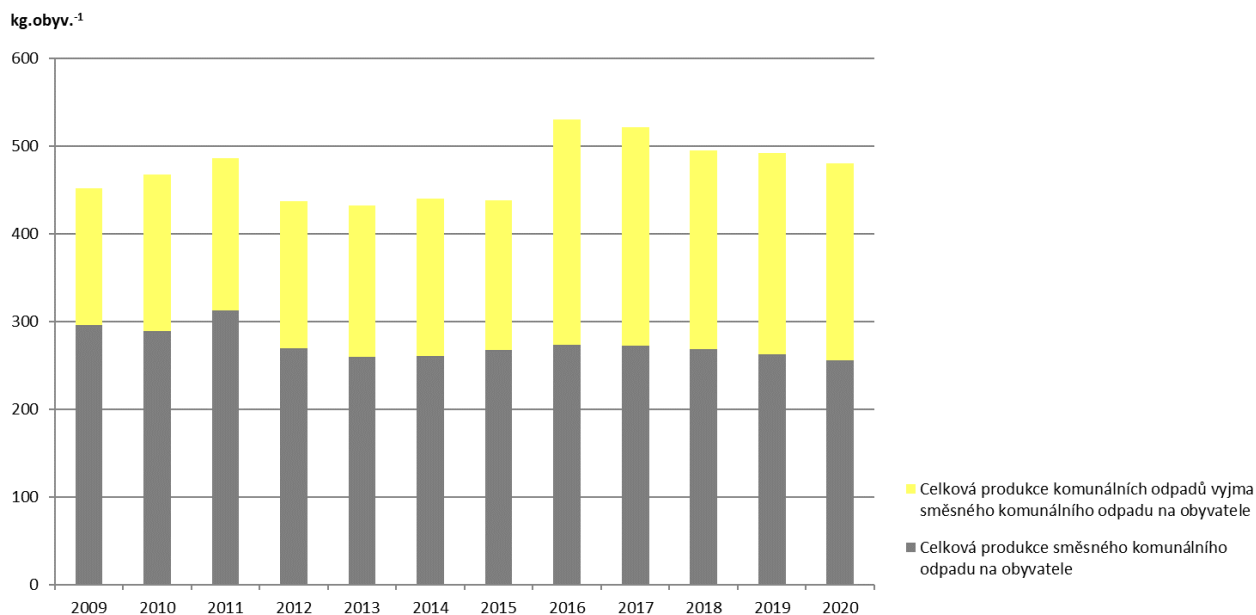

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj dat: CENIA, ČSÚ

Graf 9.1.2

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2020

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj dat: CENIA, ČSÚ

10 Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí¹⁶

Aktuální projektová činnost kraje v oblasti životního prostředí

Název projektu	Cíle projektu
Projekt „Intenzifikace odděleného sběru a zajištění využití složek komunálních odpadů včetně jejich obalové složky na území Karlovarského kraje“ ve spolupráci se společností EKO-KOM, a.s.	Podpora obcí ve zkvalitňování infrastruktury sběru vytríděných odpadů (forma zapůjčení sběrných nádob na papír, sklo a plasty). Vzdělávání zástupců veřejné správy, soutěže měst a obcí. Realizace komunikační podpory technicko-organizačních opatření zaměřených na veřejnost ve vybraných oblastech Karlovarského kraje.
Projekt aktivit v rámci spolupráce Karlovarského kraje a ELEKTROWIN a.s.	Materiálová podpora a propagace zpětného odběru v kraji. Mediální kampaň v kraji.
Rozvoj sběru použitých elektrozařízení	Podpora environmentálního vzdělávání, informovanosti a osvěty, podpora zajištění sběru a využití odpadních elektronických a elektrických zařízení ve spolupráci se společností ASEKOL a.s.
Účast při plánování v oblasti vod	Průběžná spolupráce v rámci tvorby Plánů dílčích povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe, a Berounky a Národního plánu Labe.
Management zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit v Karlovarském kraji – Borecké rybníky	Cílem projektu je především zachování biodiverzity a ochranné hodnoty zájmového území EVL Borecké rybníky. Jedná se o opatření jednorázového charakteru s dlouhodobým pozitivním dopadem na ekosystém lokality. Opatření jsou směřována na rostlinná společenstva a jejich cílem je potlačení expanzních druhů dřevin, ruderalní vegetace a sanace lemových porostů. Podpora živočišných druhů spočívá v realizaci opatření, která povedou ke zvýšení atraktivity pro nové osídlení a zlepšení podmínek pro druhy, které se zde již vyskytují. Realizační práce byly zahájeny v roce 2019 a budou probíhat do 30. 4. 2022.
Management zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit v Karlovarském kraji – Doupovské hory 2	Cílem projektu je především zachování biodiverzity a ochranné hodnoty zájmového území EVL Doupovské hory. Realizovaná opatření povedou k dlouhodobé stabilizaci a plnému rozvoji cenných přírodních stanovišť a druhů (v roce 2020 byla podána Žádost o podporu z OPŽP).
Management zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit v Karlovarském kraji – Vladař	Cílem projektu je především zachování biodiverzity a ochranné hodnoty zájmového území EVL Vladař. Realizovaná opatření povedou k dlouhodobé stabilizaci a plnému rozvoji cenných přírodních stanovišť a druhů. Základní náplní je prosvětlení lokality a redukce nežádoucích porostů. Realizační práce byly zahájeny v roce 2019 a budou probíhat do 30. 4. 2022.

¹⁶ Informace publikované v této kapitole vycházejí z podkladů zpracovaných a poskytnutých jednotlivými kraji.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Dotace na drobné vodohospodářské a ekologické akce	Dotace na výstavbu a rekonstrukce veřejné kanalizace, vodovodu, ČOV.
Dotace na opatření na ochranu před povodněmi v územích ohrožených povodněmi	Dotace na realizaci opatření na ochranu před povodněmi v územích ohrožených povodněmi.
Dotace na hospodaření v lesích	Dotace na opakovanou umělou obnovu lesů poškozených suchem a ochranu lesa proti zvěři oplocenkami.
Dotace na přehlídky mysliveckých trofejí	Dotace na uspořádání přehlídky trofejí.
Dotace na podporu včelařství	Dotace na podporu včelařství.
Likvidace invazních druhů rostlin v Karlovarském kraji	Dotace na podporu likvidace invazních druhů rostlin určená vlastníkům zasažených pozemků.
Dotace na podporu prevence proti suchu, zadržení vody v krajině a péče o zeleň	Dotace na opatření zajišťující prevenci proti suchu a zadržení vody v krajině, péči o zeleň, údržbu stromořadí a na opatření pro zadržení vody v zemědělské krajině (krajinné prvky) s možným využitím jako přírodního napajedla.

Další environmentální aktivity kraje a EVVO v roce 2020

Karlovarský kraj podpořil v roce 2020 na základě uzavřených smluv o vzájemné spolupráci i činnost různých zájmových spolků a další aktivity spojené s EVVO individuálními dotacemi v celkové výši 905 tis. Kč. Podpořil se například Okresní myslivecký spolek Cheb, Okresní myslivecký spolek Sokolov, Okresní myslivecký spolek Karlovy Vary, Český rybářský svaz, Český svaz chovatelů, DROSERÁ z.s., Kozodoj, z.s., Asociace Brontosaura, OSTROVSKÝ MACÍK, z.s. a další.

Karlovarský kraj v roce 2020 umožnil mateřským, základním a středním školám financováním dopravy návštěvu Biofarmy Kozodoj, Biostatku Valeč, Botanické zahrady v Bečově, Školního statku a Krajského ekologického střediska v Chebu, Vojenských lesů a statků, Záchraného kruhu – Světa záchranářů a Lázeňských lesů Karlovy Vary. Pro tyto exkurze mají ekologická centra připravené výukové programy, které děti absolvují. Z důvodu zaváděných opatření v souvislosti s onemocněním covid-19 se uskutečnilo pouze 48 exkurzí pro 1 718 žáků.

Karlovarský kraj v roce 2020 pokračoval v soutěži o značku kvality regionálních výrobků pod názvem „Dobrota Karlovarského kraje“. V roce 2020 bylo do soutěže přihlášeno v 5 kategoriích 14 výrobců se 43 produkty. Cílem soutěže je především podpora propagace regionálních potravinářských a zemědělských výrobků a podpora menších výrobců v rámci originality, kvality a regionálního původu produkce. Soutěž, pořádané ochutnávky a reklamní materiály s tematikou Dobroty Karlovarského kraje pomáhají propagovat jak samotné výrobky, tak celý region v rámci ČR.

Prioritní environmentální problémy kraje

Staré ekologické zátěže:

- **Velká Hleďsebe – areál prádelny a čistírny.** Lokalita byla identifikována v rámci Studie starých ekologických zátěží na území Karlovarského kraje. Lokalita je v soukromém vlastnictví. Provádí se zde monitoring vývoje šíření kontaminace nebezpečnými látkami (mimo ropné látky). Sanace zatím uskutečněna nebyla, ani nebyla uložena žádná opatření.
- **Zemědělský areál Prameny.** Lokalita byla identifikována v rámci Studie starých ekologických zátěží na území Karlovarského kraje a následně byla zapsána do Systému evidence kontaminovaných míst („SEKM“). Z důvodu ochrany území (ochranné pásmo léčivých zdrojů vody a zdrojů pitné vody) uložila ČIŽP nápravná opatření. Žádné práce však dosud provedeny nebyly z důvodu nevyřešených majetkoprávních vztahů. Současný stav v lokalitě není znám.
- **Galvanovna – Kynšperk nad Ohří.** Lokalita byla identifikována v rámci Studie starých ekologických zátěží na území Karlovarského kraje a následně byla zapsána do SEKM. Lokalita je v soukromém vlastnictví. Navržena byla likvidace neutralizačních kalů a monitoring kvality podzemních vod. V lokalitě dosud nebylo uloženo žádné nápravné opatření, které je nutné. Současný stav v lokalitě není znám.
- **Kojšovice – zemědělský areál.** Lokalita byla identifikována v rámci Studie starých ekologických zátěží na území Karlovarského kraje a následně byla zapsána do SEKM. V lokalitě jsou umístěny sudy s pískem s obsahem polychlorovaných bifenyly. Nápravné opatření je žádoucí z důvodu ochrany území se zdroji pitné vody. Současný stav není znám.
- **Nová Role – „Na Štěkalce“.** Lokalita je zapsána v SEKM. V průběhu roku 2016 byl v jižním okraji zrehabilitované skládky odpadu (rekultivace dokončena v roce 1996) po vymýcení náletových dřevin zjištěn výskyt hnědouhelného generátorového dehtu. V současné době je připravován projekt na podrobný průzkum lokality. Není vyloučena nutnost realizace nápravného opatření.
- **Karlovy Vary – Areál Innogy Tuhnice.** Lokalita je zapsána v SEKM. Od začátku roku 2019 probíhá sanace horninového prostředí a saturované zóny, které jsou znečištěny sekundárními produkty výroby svítivplynu (dehty, minerální oleje NEL, polyaromatické uhlovodíky, fenoly). Sanace je prováděna odtěžením kontaminovaných hornin a prostřednictvím sanačního čerpání kontaminovaných podzemních vod.
- **Karlovy Vary – Areál ČEZ Tuhnice.** Lokalita je zapsána v SEKM. Od poloviny roku 2019 probíhá sanace saturované zóny, která je znečištěna závadnými látkami souvisejícími s provozem elektrických transformátorů a dalších elektrárenských zařízení (chlorované uhlovodíky, minerální oleje NEL). Sanace je prováděna prostřednictvím sanačního čerpání kontaminovaných podzemních vod.

Sucho:

V roce 2020 se na území Karlovarského kraje intenzita sucha pohybovala v hodnotách bez rizika, počínajícího sucha, mírného sucha až výjimečného sucha, a to s tím, že výrazná intenzita sucha byla zaznamenána především na přelomu července a srpna.

Povodně:

V roce 2020 nedošlo na území kraje k významným povodňovým událostem, tedy ani povodňová událost krajského významu nebyla zaznamenána. K lokální povodni došlo pouze na Chodovském potoce v obci Mírová ve dnech 11. 3. 2020 až 12. 3. 2020 (jarní povodeň). Byla způsobena jarním táním v kombinaci s vydatnými dešti a nasyceností povodí, kdy byl vyhlášen II. SPA. Škody nebyly zaznamenány. V případě bleskových povodní pak na celém území Karlovarského kraje nebyly v roce 2020 zaznamenány žádné extrémní přívalové srážky, a tudíž ani s tím spojené bleskové povodně.

Dokumenty a aktivity Karlovarského kraje na úseku ochrany před povodněmi:

- Aktualizovaná Strategie ochrany před povodněmi Karlovarského kraje
- Digitální povodňový plán Karlovarského kraje
- Studie Karlovarského kraje „Riziková území při extrémních přívalových srážkách“.

Zdroj dat: KÚ Karlovarského kraje

Metodika hodnocení trendů a stavu

Součástí každé kapitoly je vyhodnocení stavu a trendu dle příslušných indikátorů Zprávy o životním prostředí ČR (přehledná grafika doplněná grafy, případně mapami a stručným textovým vyhodnocením).

Metodika hodnocení je založena na statistické analýze trendů (parametry lineární regrese – směrnice trendu a hodnota spolehlivosti) a je použita v případech, kdy je jasně stanovena homogenní časová řada (data za každý rok bez větší změny metodiky vykazování dat). V případě indikátorů struktury je použita metoda souhrnného expertního odhadu (viz 2B).

Časový horizont trendu:

Trend	Časové období
Krátkodobý	posledních 5 let
Střednědobý	posledních 10 let
Dlouhodobý	posledních 15 a více let ¹⁷

Hodnocení je provedeno ve třech rovinách:

1) Trend na úrovni jednotlivých veličin

Hodnocení jednotlivých veličin daného indikátoru (např. veličina emise NO_x) je provedeno na základě parametrů lineární regrese (rovnice lineární regrese $Y = ax + c$, $R^2 = \{0,1\}$).

Časová řada je převedena na indexovou (procentuální) řadu, kdy hodnocený počátek trendu je 100 (např. dlouhodobý trend emisí NO_x v r. 1990 = 100). U jednotlivých proměnných jsou vypočteny *hodnoty a a R²*.

Hodnota a je směrnice lineárního trendu, která vyjadřuje, jak veličina od počátku měření klesá či stoupá. Je to bezrozměrné číslo porovnatelné napříč všemi ostatními veličinami, protože není závislé na absolutních hodnotách (indexová řada odstraní vliv jednotek a vlastní velikosti čísel), a popisuje křivku trendu z parametrů lineární regrese. *Hodnota a* udává změnu v % za rok.

R² je *hodnota spolehlivosti (determinace, R² = {0,1})*. *R²* vyjadřuje, zda je trend skutečně lineární. Pro hodnocení relevantního trendu je třeba *R²* větší než 0,8.

Výsledné hodnoty jsou převedeny v tabulce slovního hodnocení a použity v textu hodnocení jednotlivých veličin, tj. výsledkem výpočtu je číselná hodnota jako podklad pro slovní hodnocení v textu.

Hodnota indexu <i>a</i> (směrnice lineárního trendu)	Slovní vyhodnocení v textu
0 až +/- 0,5 % za rok	stagnující trend
+/- 0,5 až +/- 1 % za rok	mírně rostoucí/klesající trend, pozvolný trend
+/- 1 až +/- 3 % za rok	rostoucí/klesající trend
+/- 3 až +/- 10 % za rok	výrazně rostoucí/klesající trend
Více než +/-10 % za rok	velmi výrazně rostoucí/klesající trend

2) Trend a stav indikátorů

2A) Trend jednotlivých indikátorů je hodnocen na základě stanovení trendu jednotlivých veličin, ale přesná (matematická) metoda není stanovena z důvodu rozdílnosti jednotlivých indikátorů. Souhrnný trend či stav je hodnocen metodou expertního odhadu na základě agregace hodnocení indikátorů složených z více časových řad jednotlivých veličin, které jsou zobrazeny v grafických prvcích u hodnocených indikátorů

Grafické znázornění trendu:

➔ Pozitivní rostoucí trend ➔ Stagnace ➔ Negativní rostoucí trend
➔ Pozitivní klesající trend ➔ Kolísavý trend ➔ Negativní klesající trend

N/A Trend nelze vyhodnotit

¹⁷ Časová řada v dlouhodobém trendu je vyžadována minimálně 15 let, maximálně však od roku 1990.

2B) Hodnocení indikátorů struktury je bez určení směru trendu (např. struktura nakládání s komunálním odpadem, využití území atd.). Souhrnný trend či stav je hodnocen metodou expertního odhadu na základě agregace hodnocení indikátorů složených z více časových řad jednotlivých veličin, které jsou zobrazeny v grafických prvcích u hodnocených indikátorů.

Grafické znázornění trendu:

 Pozitivní trend

 Neutrální trend

 Negativní trend

2C) Hodnocení stavu – metoda expertního odhadu s využitím dosažení stanoveného cíle.

Stav je hodnocen metodou expertního odhadu na základě vzdálenosti od dosažení stanoveného cíle v daném roce. Pokud není cíl stanoven, hodnotí se obecný trend, zda směřujeme správným směrem a zda je postup dostatečný.

Grafické znázornění hodnocení stavu:

 Dobrý stav

 Neutrální stav

 Špatný stav

Seznam zkratek

AOPK ČR Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

B(a)P benzo(a)pyren

BSK₅ biochemická spotřeba kyslíku pětidenní

CDV, v.v.i. Centrum dopravního výzkumu, veřejná výzkumná instituce

CENIA Česká informační agentura životního prostředí

CNG stlačený zemní plyn (Compressed Natural Gas)

CORINE koordinace informací o životním prostředí (Coordination of Information on the Environment)

ČGS Česká geologická služba

ČHMÚ Český hydrometeorologický ústav

ČIŽP Česká inspekce životního prostředí

ČOV čistírna odpadních vod

ČSN Česká technická norma

ČSÚ Český statistický úřad

ČÚZK Český úřad zeměměřický a katastrální

EEA Evropská agentura pro životní prostředí (European Environment Agency)

ERÚ Energetický regulační úřad

EVL evropsky významná lokalita

EVVO environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

HA vysoké obtěžování hlukem (High Annoyance)

HSD vysoké rušení spánku hlukem (High Sleep Disturbance)

CHSK_{Cr} chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným

IAD individuální automobilová doprava

IPPC integrovaná prevence a omezování znečištění (Integrated Pollution Prevention and Control)

IRZ integrovaný registr znečišťování

ISOH Informační systém odpadového hospodářství

KÚ krajský úřad

LPIS veřejný registr půdy (Land Parcel Identification System)

MAS místní akční skupina

MZe Ministerstvo zemědělství

MŽP Ministerstvo životního prostředí

NEL nepolární extrahovatelné látky

NRL Národní referenční laboratoř pro komunální hluk

OPŽP Operační program Životní prostředí

PAU polycyklické aromatické uhlovodíky

PM suspendované částice

PM_{2,5} suspendované částice maximální velikostní frakce 2,5 µm

PM₁₀ suspendované částice maximální velikostní frakce 10 µm

PUR polyuretan

REZZO registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší

ŘSD ČR Ředitelství silnic a dálnic ČR

s.p. státní podnik

SEKM Systém evidence kontaminovaných míst

SHM strategické hlukové mapy

SPA stupeň povodňové aktivity

SZÚ Státní zdravotní ústav

TZL tuhé znečišťující látky

ÚHÚL Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

VN vodní nádrž

VOC volatilní (těkavé) organické látky

VÚKOZ, v.v.i. Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, veřejná výzkumná instituce

VÚV T.G.M., v.v.i. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce

z.s. zapsaný spolek

ČR Česká republika

HKK Královéhradecký kraj

JHC Jihočeský kraj

JHM Jihomoravský kraj

KVK Karlovarský kraj

LBK Liberecký kraj

MSK Moravskoslezský kraj

OLK Olomoucký kraj

PAK Pardubický kraj

PHA Hlavní město Praha

PLK Plzeňský kraj

STC Středočeský kraj

ULK Ústecký kraj

VYS Kraj Vysočina

ZLK Zlínský kraj

